

Trnavský
samosprávny
kraj

Zborník prác Študentskej vedeckej konferencie 2010

Gymnázium Jána Baltazára Magina Vrbové
Beňovského 358/100, 922 03 Vrbové
tel: 033/7791495
e-mail: gymvrbove@gymvrbove.sk
www.gvrbove.edu.sk

Vydalo Gymnázium Jána Baltazára Magina v spolupráci s Rodičovským združením pri Gymnáziu J. B. Magina a Trnavským samosprávnym krajom.

Zostavovateľ: PaedDr. Ing. František Glos, PhD.
Redakčná rada: Ing. Jana Filanová, Mgr. Pavol Koiš, Mgr. Soňa Filová
Grafická úprava: OKPC Vrbové

Vrbové 2010
Text neprešiel jazykovou úpravou.

Š
V
K

Trnavský
samosprávny
kraj

Počuješ – zabudneš
Prečítaš – zapamätáš si
Urobíš – pochopíš

Konfucius

Dnešní študenti pôjdu do dôchodku v roku 2050 a neskôr. 21. storočie, ktoré prebieha sa stáva pre nich obdobím megazmieru, raketového zdokonaľovania technológií a gigantického šírenia informácií. Pre súčasný pedagogický proces je veľmi dôležitý faktor času, ktorý zahŕňa schopnosti predvídania v nasledujúcom polstoročí.

Úspešný bude ten študent, ktorý dokáže riešiť problémy, vie plánovať svoju činnosť, má tímové schopnosti, rozumie médiám, vie byť zodpovedný, vie pracovať s najnovšími informačnými technológiami, čiže dokáže byť vzdelaný. Študentom sa ponúkajú rôzne príležitosti. Len chodenie do školy a nerozvíjanie ďalších aktivít zaradí študenta do priemernosti, ktorá nie je zárukou jeho budúcej úspešnosti.

Zahraničné univerzity pri prijímaní na štúdium analyzujú päť vecí:

- dobrý prospech
- výborné referencie (od učiteľov)
- vyhodnocujú štandardizované testy
- žiadajú študentskú esej
- mimoškolské aktivity.

Mimoškolské aktivity sú mimoriadne dôležité, veľakrát sú dôležitejšie ako prospech. Založiť klub, pomáhať charite, zúčastňovať sa na spoločenskej debata, vydávať časopis alebo byť dobrý v športe, to sú aktivity, ktoré dokážu posunúť jedinca do popredia.

Študentská vedecká konferencia, ktorej výsledky si môžete prečítať v tomto zborníku tvorí veľmi silnú piatu dimenziu mimoškolských aktivít. Účastníci prešli cestou štúdia, vyhľadávaním informácií, urobili množstvo prieskumov, robili niečo, čo presahovalo bežný rámec štúdia. Urobili to pre seba, pre svoju budúcnosť. Účastníci minuloročnej vedeckej študentskej konferencie sú zväčša už na vysokých školách. Mnohí z nich boli prijatí na vysoké školy na základe publikačnej činnosti a účasti na konferencii.

Myslím si, že kvalita a výber prác, ktoré predkladáme v tomto zborníku sú ukážkou variability a širokého záberu záujmov našich študentov. Patrí im uznanie, rovnako ako aj ich učiteľom, ktorí ich pripravovali. Škola im vytýčila smer a oni hľadajú cestu pre svoju úspešnosť.

F. Glos

„Ži a nechaj žiť.“

Adamcová Sandra, 3. ročník

Kľúčové slová: žena, viera, tehotenstvo, interrupcia, cirkev, zdravotné problémy.

Abstrakt

V mojej práci som sa zaoberala jednou z mnoha otázok, ktoré sa pýtajú či už mladí ľudia alebo staršie vekové kategórie. A tou otázkou je: Prečo Cirkev nesúhlasí s interrupciou? Prečo? Určite sa pýta každý, prečo je tomu tak. Odpoviem na túto otázku. Cirkev verí, že každému človeku v momente počatia, kedy splynie mužská a ženská pohlavná bunka, Boh dáva do tela nesmrteľnú dušu, ktorá nezaniká ani keď človek zomrie. Ani keď je malé nenarodené dieťa zbavené života. Jeho duša jestvuje ďalej hoci ju nevidíme.

Keywords: women, faith, pregnancy, church, health problems.

Abstract

In my work I dealt with one of the important questions which are young people or elderly generations interested in. The question is: Why does the Church oppose abortion? Why? Everyone is asking why it is so. I'll answer this question. The Church believes that in the principle of conception when male and female sex cells are integrated together the God gives to human being a soul which is immortal. This soul doesn't cease to exist when the human being dies. Even if the unborn children are deprived of life, their souls remain in existence although they aren't visible.

Na začiatok, čo je to interrupcia. Interrupcia je prerušenie ťarchavosti alebo inak, prerušenie tehotenstva. V stredoveku potraty neboli bežné, ale infanticída – zabíjanie detí, bolo praktizované často. Potrat bol pre matku často krát smrteľný. Poznáme niekoľko metód ako napríklad : **Prvá metóda:** Matke sa podávali jedy a dúfalo sa, že nenarodené dieťa zomrie, často však tiež zomrela aj matka. **Druhá metóda:** Úder na brucho matky s cieľom vyvolať potrat, niekedy tým bola smrteľne zranená i matka. Vplyv prvotnej kresťanskej cirkvi, bol veľmi pozitívny. cirkev úplne jasne zavrhovala umelý potrat a zabíjanie detí. Hriech potratu bol trestaný až siedmymi tokmi verejného pokánia. Po vynájdení mikroskopu boli objavené spermie.

Prvý v histórii, kto zbavil deti zákonnej ochrany a legalizoval umelý potrat bol Lenin 8. 11. 1920. Preto tiež krajiny bývalého ZSSR mali najvyššiu potratovosť na svete. Takmer 200 potratov na 100 pôrodov. Legalizácia potratov v ČSSR bola 19.12.1957.

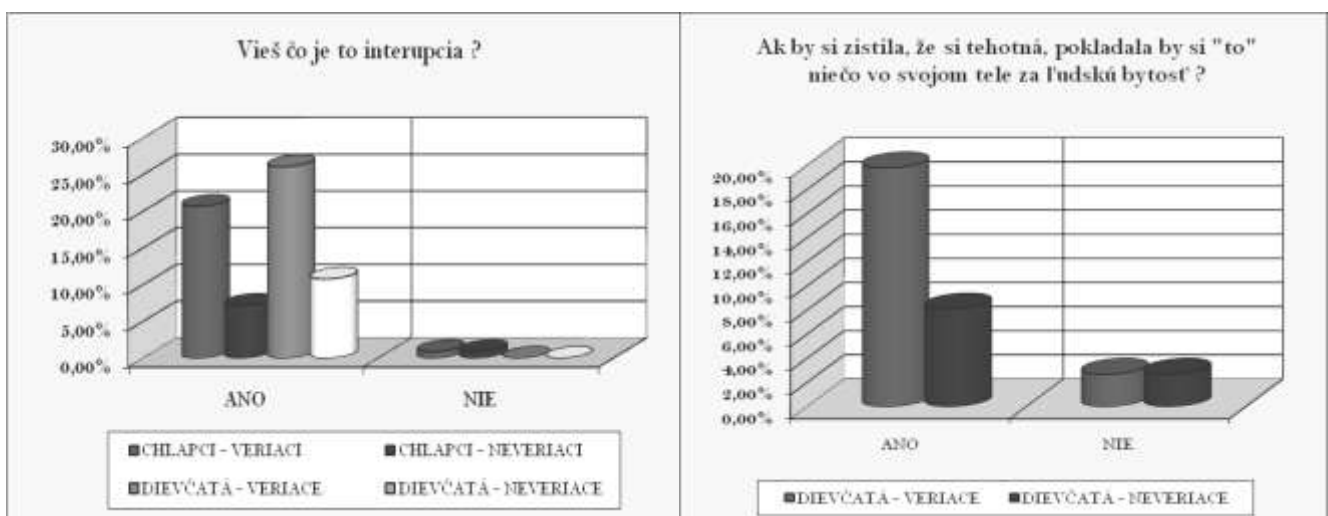
Dnešné metódy interrupcie sú však zďaleka iné a povedala by som rôznoodejšie. Je viacej spôsobov interrupcie. Uvediem tri, ktoré som si vybrala. **Prvá metóda:** Vyňatie plodu cisárskym rezom: táto metóda až po prerušenie pupočnej šnúry sa úplne podobá cisárskemu rezu. Po cisárskom reze je to hlavná starostlivosť zacielená na novorodeniatko – pri potrate sa pupočná šnúra prereže a dieťaťko sa odhodí do nádoby, kde sa ponechá napospas smrti. Všetky bábätká tohto veku – podľa udania referencie – 24. týždeň tehotenstva – sa pohyujú, dýchajú, niektoré aj kričia a plačú. **Druhá metóda:** Potrat otrávenia soľou, táto metóda sa používa po 16. týždni tehotenstva. Cez kľčok maternice sa do plodového zavedie tupá ihla a vstrekne doň koncentrovaný roztok soli. Bábätko prehltá slanú vodu a tak sa otrávi. Koncentrovaný roztok úplne rozruší a spáli jeho pokožku. Trvá to viac ako hodinu, kým sa týmto spôsobom bábätko usmrtí. Keď má matka šťastie a nevyskytnú sa nijaké komplikácie asi o deň sa dostavia „pôrodné bolesti“ a privedie na svet zohavené mŕtve dieťaťko.

Tretia metóda: Potrat vysávaním, vykonáva sa v 10. týždni tehotenstva. Prebieha ako kyretáž, ale namiesto kyrety sa do maternice zavádza vysávacía trubica. Tá potrhá a vysaje teličko rastúceho dieťaťa i placentu. „Produkt“ tehotenstva sa potom odhodí do nádoby na odpadky. A existuje ešte jeden spôsob ako nechceme otehotnieť a tak sa prípadnému tehotenstvu vyhnúť a to je antikoncepcia. **Následky umelého potratu po fyzickej stránke:** krvácanie alebo výtok z rodidiel; časté a nepravidelné poruchy menštruačného cyklu; prudký alebo zdĺhavý zápal maternice a vajcovodov, ktorý môže spôsobiť ich nepriechodnosť alebo zrasty s okolím, čo má za následok neplodnosť alebo mimomaternicové tehotenstvo; náhly prírastok na váhe a predčasný prechod (klimaterium); neschopnosť nosiť plod - zvýšený sklon k samovoľným potratom alebo predčasným pôrodom v dôsledku nedostatočného uzavretia krčka maternice po umelom potrate. **Následky umelého potratu po psychickej stránke:** Prvou obeťou umelého potratu je dieťa, druhou matka. Dieťa ktoré je hrozným spôsobom zabitá a matka, ktorá nesie psychické následky do smrti. Potratový syndróm patrí medzi psychické následky interrupcie. Príznaky ako pri pourazovom šoku (nespavosť, sny, prehnané citové reakcie, poruchy koncentrácie, zmena hormonálneho cyklu – pocit prázdnoty, bezcieľnosti a to vedie k depresii), pokus o samovraždu; cynickosť, zatrpknutosť, cinický strach pri pohľade na deti, tehotné ženy; nenávisť voči sebe, otcovi dieťaťa, lekárovi; užívanie alkoholu, liekov, drog.

Existencia nesmrteľnej duše: Jednou z najväčších svetových autorít v oblasti výskumu ľudského mozgu, laureát Nobelovej ceny za fyziológiu a medicínu (1963) austrálsky neurológ John Carew Eccles (1903 – 1997), na základe výsledkov svojich vedeckých výskumov dospel k záveru, že každý človek má nesmrteľnú dušu. Hmota nie je schopná produkovať duševné javy; neexistuje nijaká premena fyzickej energie na energiu duchovnú; človečenstvo charakterizuje nielen inteligencia a rozum, ale predovšetkým tvorivosť a fantázia; o existencii nesmrteľnej duše svedčia také formy jej činnosti ako napr. myslenie, láska, dobrota, mravný cit, svedomie, schopnosť sebazaprenia. J Eccles tým aj potvrdzuje teóriu, že človek sa skladá z mozgu a duše; že ak vykonávame interrupciu, v skutočnosti zabíjame ľudskú bytosť, i keď bez viditeľnej stavby tela.

V druhej časti mojej práce som sa venovala rozhovoru so ženou, ktorá podstúpila potrat a porozprávala mi svoje svedectvo a ankety. Na troch stredných školách sme rozdali ankety s 15 otázkami. Ankety sa zúčastnilo 90 respondentov vo veku od 14 do 19 rokov.

Tu sú uvedené niektoré anketové otázky:

Literatúra

- [1] P.M Piotrowski TChr – Laureát Nobelovej ceny O existencii nesmrteľnej duše, číslo 14, Milujte sa! str.14-15, 2009.
- [2] Facing Reality: Philosophical Adventures by a Brain Scientist, Heidelberg Science Library 1970, str. 83.
- [3] Celková hypotéza o rozumovo-mozgovej interakcii v mozgovej kôre. In: Proceedings of the Royal Society B 240, 1990, str. 433-451.

Bratříci vo Veľkých Kostol'anoch

Beluská Martina, 2. ročník

Kľúčové slová: Veľké Kostol'any, Matej Korvín, bratříci, Hrádok- tábor bratříkov, dobytie tábora, zbrane a taktiky

Abstrakt

Moja práca je rozdelená do dvoch hlavných častí. V prvej časti sa venujem obdobiu panovania Mateja Korvína, ktorého vláda je spojená s pôsobením bratříkov na našom území. Predstavím Vám Matejovu osobnosť, jeho vnútornú politiku, vojsko, aby sme bližšie spoznali obdobie bratříckeho vpádu na územie dnešného Slovenska.

V druhej časti sa budem venovať samotným bratříkom. Objasním odkiaľ prichádzajú, ich činnosť, spôsob boja, najmä sa však budem venovať ich pôsobeniu v okolí Veľkých Kostol'ian, dediny neďaleko Piešťan.

Keywords: Veľké Kostol'any, Matthias Corvinus, brethren, Hrádok - camp of brethren, conquest of camp, weapons and tactics

Abstract

My work is divided into two main parts. In the first part I deal with the reign of Matthias Corvinus, whose governing is linked to the functioning of brethren on our territory. I will introduce Matthias' personality, his internal policy and army to learn more about the brethren incursion into the territory of present Slovakia. The second part will be devoted to brethren themselves. I will explain where they came from, their activities, a way of fighting, and a special attention will be given to their activities around the village of Veľké Kostol'any near Piešťany.

Hlavným cieľom mojej práce bolo zvýšiť informovanosť občanov Veľkých Kostol'ian o histórii vlastnej obce. Zároveň som sa snažila rozšíriť vedomosti našich spolužiakov na Gymnázium Jána Baltazára Magina vo Vrbovom o regionálnej histórii. Myslím, že je dôležité aby mladí ľudia poznali históriu vlastného regiónu. Matej Korvín bol druhorodeným synom Jána Huňadyho a šľachtickej Alžbety Siládieovej. Popri maďarčine a chorvátčine, výborne ovládal latinčinu a neskôr si osvojil nemčinu, češtinu a ďalšie slovanské jazyky. Zomrel vo Viedni. Príčinou jeho smrti bolo rozčúlenie, kvôli tomu, že mu služobníctvo prinieslo neumyté figy. Dostal mozgovú mŕtvicu a o dva dni jej aj podľahol. Bratříci boli vojenské oddiely zložené z bývalých husitských bojovníkov, samostatne pôsobiace na území Slovenska, Moravy, Severného Rakúska a Južného Poľska, kam v rokoch 1445-1467 priniesli idey husitstva. Riadili sa síce zásadami rovnosti, no pre svoje okolie boli doslova nešťastím. Neprestajne ho znepokojovali a plienili. Definitívnu bodku za bratříckym dejstvom a ich

20-ročným pôsobením na Slovensku urobila až bitka pri Veľkých Kostol'anoch. Bratříci vo Veľkých Kostol'anoch ohrozovali Považie a juhozápadné Slovensko vrátane Tekova. Bratříkom velil hajtman Ján Švehla. Časť zajatých bratříkov si vykúpila život vstupom do Matejovho žoldnierskeho vojska, no 300 bratříkov podľa tradície bolo odvečených z Veľkých Kostol'ian do Budína, kde ich uväznili v povestnom hradnom žalári v Okyptenej veži. Dobytie bratříckeho tábora vo Veľkých Kostol'anoch znamenalo definitívny koniec bratříckého hnutia na Slovensku. Bratříci používali skôr ľahké jednotky, ktoré získali v boji nevídanú rýchlosť a vďaka novej bojovej technike moment prekvapenia na svoju stranu. Ako jediné vojsko v tej dobe bolo schopné konkurovať aj silným križiackym rytierom. Stratégia bola jednoduchá, no aj napriek tomu smrteľná každému nepriateľovi. Výzbrojou im bola krúžková košeľa, železné rukavice, krúžková kukla alebo železný klobúk.

V mojej práci som využila analytickú a porovnávaciu metódu historických prameňov. Na základe informácií z dostupnej literatúry som navštívila zaujímavé miesta v našej obci, ktoré súvisia s pôsobením bratříkov. Analýzou historických prameňov som zistila nové skutočnosti, ktoré mi pomohli lepšie spoznať bratřícky tábor vo Veľkých Kostol'anoch .

Literatúra

- [1] kolektív autorov : Kronika Slovenska, Fortuna Print, Bratislava 1998, 616 s. , ISBN 80-7153-174-X
- [2] Klčo, M.- Krupa: Veľké Kostol'any 1209 - 2009, obec Veľké Kostol'any 2009, 45 s.
- [3] www.bratricivmalohonte.estranky.sk/stranka/technika-a-strategia

Mládež vo voľnom čase – mesto vs. dedina

Blahová Darina, Blašková Jarmila, 2. ročník

Kľúčové slová: návykové látky, voľný čas, homosexualita, výchova

Abstrakt:

V našej práci sme sa zaoberali porovnávaním správania mladých ľudí žijúcich v meste a na vidieku. Keďže v spoločnosti vznikajú často mylné predstavy o živote mladých, chceli sme bližšie rozobrať na čom mladým v dnešnej dobe skutočne záleží, a ako pristupujú k životu. Možno si poviete, že táto téma bola už rozoberaná z toľkých smerov, že sa už nemôžete dozvedieť nič nové. My sme však dôkladne rozobrali ako život na vidieku či v meste ovplyvňuje správanie mladých ľudí.

Keywords: addictive substances, free time, homosexuality, education

Abstract

In our work we looked at comparing the behavior of young people living in the city and the village. Since misconceptions about the life of the young are often created in the society, we wanted to further analyze what young people today really care about, and what is their attitude to life. You can say that this issue has already been discussed in many directions that you can not learn something new. But we have thoroughly analyzed how rural life in the city influences the behavior of young people.

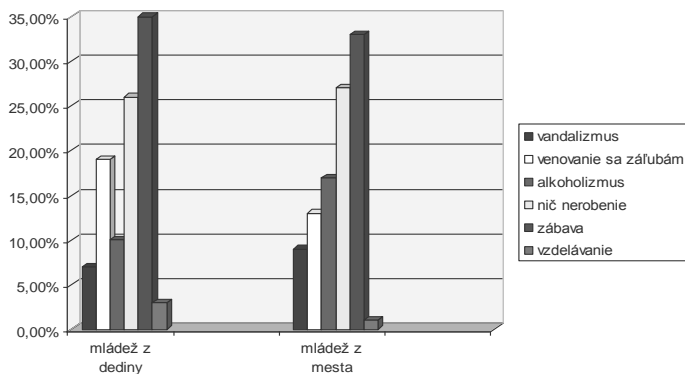
Mládež je sociálno-demografická skupina obyvateľstva vo veku od 15 do 30 rokov s charakteristickými črtami a vlastnosťami, špecifickými záujmami a požiadavkami, hodnotovými orientáciami atď., ktoré ju odlišujú od ostatných vekových skupín. Nie je to

prítom homogénna skupina: jej postoje, záujmy a požiadavky závisia predovšetkým od príslušnosti mladých ľudí k sociálnej skupine. V tomto období sa mladí ľudia začleňujú do sveta práce, osvojujú si spoločenské normy a požiadavky, zakladajú rodinu. Formujú si postoj k životu a názory na iných ľudí, či už je to zo spoločnosti s ktorou sa bežne stretávajú alebo sú to ľudia vyššie postavení, napríklad v politike, v médiách. Ale aj ľudia ku ktorým majú, alebo by mali mať prirodzený rešpekt. Do tejto skupiny patria rodičia, učitelia a podobne. Mladí ľudia svoju cestu životom len začínajú, preto je pre nich veľmi dôležité každé rozhodnutie, prvá práca, výber školy, ale aj veľa iných vecí. Toto všetko rozhoduje o charaktere budúceho dospelého človeka. Z každej strany je obklopený rôznymi štýlmi, sám sa musí rozhodovať akým smerom sa vydá. Číhajú na neho prekážky a pokušenia vo forme alkoholu, drog, a iných veľmi nebezpečných návykových látok. Viacerí z vás už iste zabudli, aké to bolo byť mladým a prebijať sa životom. Nie veľmi mládeži pomáha fakt, že spoločnosť si ju škatuľkuje, odsudzuje ich rozhodnutia. Skúsme sa na to spoločne pozrieť z inej stránky, neodsudzovať mladých a skôr im pomáhať. Týmto vás nechceme kritizovať, našim cieľom bolo dokázať vám, že mladí ľudia nielen v dnešnej dobe, ale celkovo myslia reálne a uvedomuje si hodnoty, ktoré majú. Riešili sme hlavne to ako vplyva miesto kde mladý človek vyrastá na jeho budúcnosť, názory. Ako sa správajú ľudia žijúci na vidieku a ako sa od nich líšia mladí ľudia žijúci v meste. Tiež veríme, že našou prácou sme aspoň z časti dokázali, že mládež ovplyvňuje aj výchova rodičov, a že nie je našou spoločnou úlohou ich odsudzovať.

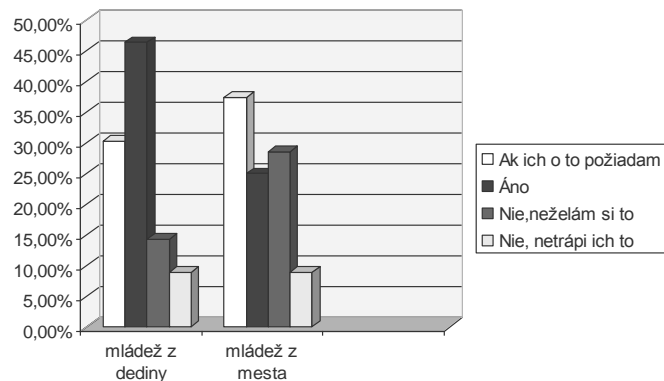
Youth is a socio-demographic group of population aged 15-30 years with special features and characteristics, specific interests and requirements, value orientations etc., which distinguish it from other age groups. It is not a homogenous group: attitudes, interests and requirements depend primarily on young people belonging to a social group. During this period young people integrate into the world of work to learn social norms and requirements, establish a family. They form their attitude towards life and views on other people, whether it is from a society which they normally encounter or senior people, such as politics, mass media as well as people who are, or ought to have natural respect. This group includes parents, teachers, etc. Young people are only beginning their lives, that is why every decision, first job, the choice of schools but also many other things are important for them. All of this will decide the nature of the future adults. They are surrounded by different styles, they must decide what direction they will take. There are obstacles and temptation in the form of alcohol, drugs, and other very dangerous drugs. Many of you surely have forgotten what it was like to be young, and struggle with many things. It is not a help for young people that society labels them, criticises their decisions. Let's try it together to look at this issue from another point of view, do not criticise the young and rather help them. We do not want to criticise you this way, our goal was to prove to you that young people not only today but overall think real and are aware of the values they have. We mainly dealt with the fact how place where a young person is growing up affects his future and views; how people living in rural areas behave and how they differ from young people living in the city. We also believe that by means of our work, we have shown that the youth is affected also by the way how parents bring them up, and that it is not our common task to criticise them.

Mládež žijúca na dedine má pocit, že rodičia im dost zasahujú do života, bez toho aby ich o to požiadali. U mládeži žijúcej v meste je to práve naopak, majú pocit, že rodičia im dávajú podľa možností slobodu, a takisto sa vyjadrili, že si to neželajú.

Čo si predstavuješ pod pojmom voľný čas?

Zasahujú ti rodičia do života?

Tak ako na dedine aj v meste v tejto otázke vyhrala možnosť zabávania sa. Rozdielne boli odpovede na možnosti ničnerobenia a venovaniu sa záľubám. Mládež žijúca na vidieku sa vo voľnom čase venuje hlavne záľubám, zatiaľ čo mládež z mesta radšej nerobí nič. Zaujímavý je aj fakt, že vandalizmus a alkoholizmus vo veľkej miere prevažuje nad vzdelávaním sa.

Literatúra

- [1] Kniha Mládež a delikvence, Oldřich Matoušek, Andrea Kroftová, 2003
- [2] Končeková Luba: Drogová problematika učňovskej mládeže (vedomosti, postoje a skúsenosti), 2005

Problematika interrupcie z hľadiska etickej a morálnej dilemy 21. storočia

Blažeková Hana, 3. ročník

Pozn.: Autorka získala druhé miesto na krajskom kole SOČ v odbore Psychológia a zúčastnila sa celoslovenského kola SOČ bez bodového umiestnenia.

Kľúčové slová : interrupcia, cirkev, zákony, názory, postoje, zárodok, plod

Abstrakt

Hlavnými cieľmi mojej práce bolo overiť si hypotézy, ktoré som si vopred stanovila. Moje hypotézy: ženy skutočne chcú mať právo slobodnej voľby bez rozdielu na vierovyznaní, ak už aj nie pre seba, tak pre ostatné ženy. Ďalej som chcela nájsť odpoveď na otázku, či má cirkev rozhodujúci vplyv na vytváranie názoru u ženy na interrupciu. Moja prvá hypotéza sa potvrdila vďaka výsledkom z ankety a odpoveďou na moju druhú otázku je, že veriace ženy sú ovplyvnené cirkvou - ony na interrupciu nepôjdu, ale názor na interrupciu je vytváraný bez ohľadu na cirkev.

Keywords : abortion, church, laws, opinions, embryo, foetus

Abstract

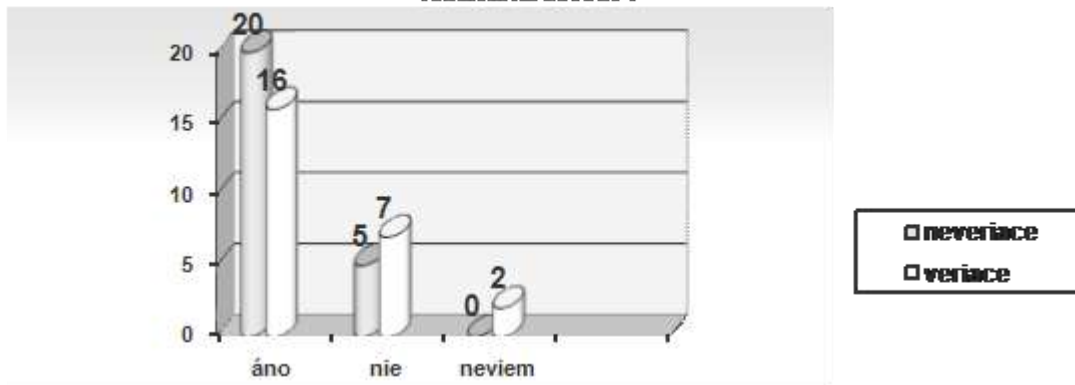
The main goal of my work was to check the hypotheses which I had made before. My hypotheses: women really want to have a right of free choice without distinction of religion, and if not for them, they want it for all other women. And next I wanted to find an answer to my question, if the church has a decisive influence on making opinion of abortion for women. My first hypothesis was confirmed thanks to results of my survey and the answer to my

second question is, that churchgoing women are influenced by the church – they will not go for abortion, but their opinion of abortion is formed irrespective of the church.

Pojem interrupcia je všeobecne definovaný ako umelé prerušenie tehotenstva tým, že sa operatívne odstráni zárodok z maternice. Keďže je to operácia ako každá iná prináša so sebou určité riziká, či už fyzické alebo psychické, o ktorých musí byť žena vopred informovaná. Medzi fyzické riziká patrí možná bolesť v podbrušku, krvácanie alebo neplodnosť. Medzi psychické patrí post-interrupčný syndróm, kedy sa žena po zákroku obviňuje, upadá do depresii, nastáva odcudzenie sa partnerovi – rodine a niekedy aj sklony k samovražde. Pravdepodobnosť komplikácií je cca 2%. Najviac známy a odporúčaný spôsob interrupcie je podstúpenie *miniinterrupcie*, kedy sa tzv. *vysávačom* vysaje vnútorný obsah maternice. Vykonáva sa do konca 8. týždňa od počatia. Ďalším spôsobom je tzv. *kyretáž*. Obnáša určité riziká, pretože lekár používa iba svoj hmat. Pomocou kyrety vyčistí vnútro maternice za použitia abortových klieští. Vývoj zárodka do konca 1. trimestra je už v plnom prúde. Ale najskôr, čo je to zárodok a čo je plod? *Zárodok (odb. embryo)* sa definuje do konca 8. týždňa a *plod (odb. fétus)* sa definuje od začiatku 9. týždňa až po pôrod. Zárodok koncom 12. týždňa má už základný vývoj srdca hotový, pokračuje vývoj CNS a mozgu, je možné zachytiť prvé pohyby, meria cca 7 – 9 cm a váži cca 30 g a pod. Čo sa týka legislatívy, Slovensko prešlo rôznymi zmenami, ale dnes u nás platí zákon z roku 1986, ktorý vraví o tom, že žena smie podstúpiť interrupciu bez udania dôvodu, za poplatok cca 200 € a iba do konca 1. trimestra. Ale nie všade je to tak ako u nás. Vďaka tomu, že na svete je ešte stále veľa krajín s prísnyimi interrupčnými zákonmi sa dejú akcie ako sú *potratová turistika* a potrat v *medzinárodných vodách*. Potratová turistika je pomenovanie pre odchod žien z krajiny, kde je interrupcia ilegálna do inej krajiny kde tomu tak nie je. Potrat v medzinárodných vodách je nezisková organizácia *Žena na vlnách*, kedy príde do prístavu loď, na ktorú ženy nastúpia. Loď ich odvedie do medzinárodných vôd, kde sa interrupcia vykoná. Po zákroku sú ženy odvezené naspäť domov. Oba tieto spôsoby sú veľmi nebezpečné, pretože interrupcie často vykonávajú nekvalifikovaní lekári, ktorí nedodržiavajú správne postupy a ani hygienické opatrenia. V dôsledku toho žena často ostáva s poraneniami vnútorných orgánov, neplodnosťou, alebo môže aj na následky zomrieť. Štatistiky dokazujú, že cca každých 5 minút zomrie na svete 1 žena na následky nelegálnych interrupcií. Cirkev sa netají tým, že interrupcie považuje za neprípustné, avšak nebolo tomu vždy tak. Napríklad v 13. storočí žil Tomáš Akvinský – predstaviteľ cirkvi, ktorý vyznával *teóriu animácie plodu*, ktorá vravela, že dokedy do tela muža vstúpi duša v 40. deň od počatia a do ženy v 80. deň – do tej doby, kedy telo nemalo dušu bola interrupcia bežne povolená, avšak tabuizovaná. Podobné teórie vyznával aj islam a judaizmus. Taktiež od počiatku svetov sa polemizovalo o tom, odkedy sa človek stáva človekom. Jedna z teórií vraví, že sa to spája s fungovaním vedomia a následnej schopnosti vnímať. Avšak vnímanie a uvedomovanie sú dve odlišné veci. Vnímať začína zárodok už veľmi skoro ešte pred činnosťou mozgu, ale ide iba o nepodmienené reakcie tela – niečo ako pud sebazáchovy. Na druhej strane je tu vedomie, ktoré sa spája s činnosťou mozgu, a ten začína vykazovať činnosť už koncom 7. týždňa. Druhá teória využíva znalosti z genetiky. Tvrdí, že splynutím samičej a samčej pohlavnej bunky vznikne jedinec s úplne novým genetickým kódom, t.j. že nie je súčasťou tela matky a ona teda za neho nesmie rozhodovať. Obe teórie sú zaujímavé.

Moja praktická časť pozostávala zo 4 anketových otázok. Pýtala som sa 50 žien – 25 veriacich a 25 neveriacich, kvôli porovnaniu výsledkov. Moju prvú hypotézu mi potvrdili výsledky z poslednej anketovej otázky :

Chcela by si, aby interrupcia bola dostupná všetkým ženám na celom svete bez rozdielu na dôrode?

A odpoveď na moju druhú otázku som zistila na základe 1. a 3. otázky. Zistila som, že 14 veriacych žien si nemyslí, že interrupcia je vražda a že by sa mala zakázať. Na druhej strane som zistila, že až 12 veriacych žien by v žiadnom prípade nepodstúpilo interrupciu, vďaka čomu som dospela k názoru, že veriace ženy by sa vo väčšine prípadov pre interrupciu nerozhodlo v žiadnom prípade, avšak ich názor cirkvou ovplyvnený nie je. Ide iba o ich vlastné presvedčenie.

Literatúra

[1] www.zdravie.sk/sz/content/721-37159/interupcia-fakty-o-interupciach-v-celosvetovom-meradle.html

Šikanovanie na školách

Cesneková Dominika, 2 ročník

Kľúčové slová: agresor, obeť, príčiny šikanovania, následky šikanovania, tvorba opatrení

Abstrakt

V mojej práci som sa zaoberala šikanovaním na školách. Ako aj detailným opisom správania agresora a obeť voči svojim rovesníkom a rodičom, všetkými možnými príčinami a následkami šikany. Ďalej som sa zaoberala aj odstránením šikany na školách.

Keywords: aggressor, victim, reasons of bullying, aftermath of bullying, forming of measures

Abstract

In my project I dealt with bullying in schools, as well as detailed description of the behaviour of an aggressor and victim towards their peers and parents, various reasons and aftermath of bullying. Furthermore I dealt with the elimination of bullying in schools.

Určite sa teraz každý z Vás v duchu zamyslel, že prečo som si vybrala práve túto tému. Myslím si že je to veľmi krásna a zaujímavá problematika, ktorá sa dotýka každého jedného z nás. Aj keď si to podaktorí nie vždy uvedomujú. V médiách sa častokrát, môžeme stretnúť so šikanovaním. Ako aj v televíziách, kde nám poskytujú obrázky a články utrápených, bezbranných a vystrašených detí, ktoré sa so šikanovaním stretli. A sú častokrát nútený k rozhovoru s médiami. Ale je veľmi ojedinelé sa stretnúť s článkom, v ktorom by boli zakomponované aj možné riešenia pri danom probléme a nehovoriac už o spôsoboch ako sa šikane v kolektíve rovesníkov vyhnúť. Chcela by som Vám v mojej práci ponúknuť aj možné

spôsoby ako sa vyhnúť šikane, tvorbu komplexnej stratégie, riešenia pri danom probléme, ak teda nastane. Ja sa teda v mojej práci budem hlbšie venovať šikanovaniu na školách. Mojou prácou som Vás chcela tak trochu prinútiť k zamysleniu, že aký by bol svet hneď krajší bez zbytočného ubližovania si. A nedovoľte vašim deťom, aby sa na niečom takomto v škole podieľali a svojím správaním ubližovali o niečo bojzlivejším deťom. V mojej práci som sa snažila aj apelovať na školy. Ako je Vám známe na mnohých školách sa stretávame, že školský majetok je počas voľných hodín, prestávok pozamykaný a nedostupný žiakom alebo študentom. Myslím si, že to nie je správne. Za určitých podmienok by mal byť školský majetok voľne dostupný pre žiakov alebo študentov, lebo človek keď je zaujatý niečím zaujímavým a užitočným nemá čas ani chuť vymýšľať rafinované formy násilia. Určite mi dá každý jeden z Vás za pravdu. Dúfam, že Vás moja práca aspoň trochu zaujala. V mojej práci som poukazovala na mnohé riešenia. Tak dúfam, že ste si moje rady vzali k srdcu a že spolu vyriešime tento celosvetový problém, ktorý sa bohužiaľ už netýka len nás detí, ale aj našich rodičov. Každý rodič by sa mal o svoje dieťa príkladne starať a učiť ho k tolerancii a k úcte k ostatným či už deťom alebo dospelým. Myslím si, že život bez šikany by bol oveľa krajší. Ja totiž nepoznám krajší pocit ako pohľad na šťastné dieťa, ktoré dobre vychádza so svojimi rodičmi a rovesníkmi v škole. Vlastná práca spočívala v zostavení 4 anketových otázok, na ktoré mi odpovedalo spolu 50 respondentov. Boli to žiaci tretieho a deviateho ročníka ZŠ a študenti SŠ. Prevažnú časť respondentov tvorili študenti SŠ. S výsledkami mojej práce som celkom spokojná. Potvrdila sa mi moja hypotéza, že najviac šikanujú žiaci ZŠ. A s výsledkami mojej práce a taktiež s odpoveďami respondentov sa stotožňujem.

Najčastejšie príčiny šikanovania: rodinné problémy (rozvod, prírastok do rodiny, úmrtie v rodine); snaha o odplatu (dieťa, ktoré bolo samo šikanované); príliš dominantný rodič; snaha vybudovať si status, členstvo v skupine; nuda; frustrácia; negatívny vplyv kamarátov či vrstovníkov; televízia
Následky šikanovania: zlé fyzické zdravie; strata chuti do jedla; záškoláctvo; zhoršenie prospechu; strach z cesty do školy; nepokoj, strach, depresia; osamelosť, uzavretosť; strata priateľov; nízka sebaúcta; psychiatrické ochorenia; chýbajúci obranný postoj; krik a plač zo sna; koktanie; strácanie vecí; pokus o samovraždu
Realizácia výchovných opatrení: udeľovanie odmien a trestov; vyhlásenie mimoriadnej triednickej hodiny; zmysluplné využívanie voľného času počas prestávok a voľných hodín.

Ako predísť šikanovaniu: vyhýbať sa nebezpečným miestam; vyhýbať sa konfliktom ak ku konfliktu príde dieťa by malo jasne a stručne vyjadriť svoj názor a odísť preč; dieťa by sa nemalo nechať zastrašovať; dávať pozor na výber kamarátov; hovoriť o svojom probléme predovšetkým so svojimi rodičmi; dieťa ak má pocit, že nemá blízko seba žiadnu dôveryhodnú osobu môže pokojne zavolať na hociktorú linku dôvery, kde mu určite poradia.
Agresor: osoba, ktorá šikanuje - je dominantný; rád sa predvádza a presadzuje; má tendenciu ovládať druhých; je to dieťa s vysokou inteligenciou; je veľmi rafinovaný a prešpekulovaný; môže byť aj fyzicky veľmi zdatný a dokonca môže vynikať v športe.
Obet': môže sa ňou stať naozaj každý; najčastejšie ňou býva dieťa, ktoré je v škole nové, tiché, slabšie sa učí, pochádza zo sociálne slabšej rodiny, má nejaký postih (koktanie, telesné obmedzenie a pod.); naopak môže to byť aj dieťa, ktoré sa dobre učí; je vhodné mu pozdvihnúť sebavedomie a naučiť ho sa adekvátne brániť voči agresorovi.

Ako postupovať pri odhalení šikanovania: dá sa horšie rozpoznať a odhaliť; odhaleniu bránia aj svedkovia, ktorí nezradia agresora; dá sa odhaliť jedine priznaním; dá sa ešte aj rozpoznať zmeneným správaním; treba postupovať veľmi citlivo; nechciet sa dozvedieť všetko naraz; brať ohľad na obeť, ktorá prežila traumu.

Stres

Černeková Barbora, 3. ročník

Kľúčové slová: stres, stresor

Abstrakt

Termín stres bol prvýkrát použitý v biologickom kontexte Hansa Selyea v roku 1982. Podľa neho sa stres týka nášho stavu a stresory reagujú na podnety, ktoré ho spôsobujú. Zahŕňa širokú škálu javov, od mierneho podráždenia až k drastickej dysfunkcii, ktorá môže spôsobiť vážne zdravotné poruchy. Prejavy stresu môžu byť emocionálne, fyzické alebo prejavy v správaní. Medzi príznaky patria - zlé rozhodnutia, všeobecne negatívne pohľad na svet, nadmerné starosti, náladovosť, podráždenosť, nepokoj, neschopnosť odpočívať, cítime sa osamelý, izolovaný alebo v depresii, bolesti, závraty, bolesti na hrudi, rýchly srdcový tep, jeme príliš veľa alebo málo, spíme príliš veľa alebo málo, sociálne stiahnutie, odkladanie alebo zanedbávanie povinností, nadmerné užívanie alkoholu, nikotínu alebo drog, a zvyky, ako je hryzenie nechtov.

Keywords: stress, stressor

Abstract

The term stress was first used in a biological context by Hans Selye in 1982. According to him, stress refers to a condition and stressor to the stimulus causing it. It covers a wide range of phenomena, from mild irritation to drastic dysfunction that may cause severe health breakdown. Signs of stress may be emotional, physical or behavioral. Signs include poor judgment, a general negative outlook, excessive worrying, moodiness, irritability, agitation, inability to relax, feeling lonely, isolated or depressed, aches and pains, dizziness, chest pain, rapid heartbeat, eating too much or not enough, sleeping too much or not enough, social withdrawal, procrastination or neglect of responsibilities, increased alcohol, nicotine or drug consumption, and nervous habits such as nail-biting.

V dnešnej uponáhľanej, modernej dobe sme presvedčení, že bez stresu sa nedá žiť. Stres však nie je o dobe, ale o ľuďoch. Stres je civilizačná choroba a ohrozuje každého jedného z nás. Keď Hans Selye, priekopník biologicko-lekárskeho učenia o strese napísal v roku 1982, krátko pred svojou smrťou: „Daroval som všetkým rečiam sveta nové slovo – STRES,“ určite netušil, že pojem stres bude tak často používaným. Stres vyvolávajú zmeny na ktoré si musí človek zvykať, pocity ako hnev, vzrušenie, napätie. Niekedy si váš mozog nemusí byť stresu vôbec vedomý, ale vaše telo trpí jeho účinkami. Postihuje telo i dušu a výraznou mierou sa podpisuje pod predčasné ukončenie ľudskej existencie. Je potrebné písať a rozprávať o tomto veľkom probléme našej modernej spoločnosti a naučiť sa ako stres ľahko prekonať. Stres je ako tichý zabijak, ktorý pomaličky ale iste ničí naše telo a myseľ. Sprevádza nás ako tieň. Je chorobou voči ktorej nie je nikto imúnny. Z hľadiska dnešnej medicíny sa stres považuje za nervovú a hormonálnu odpoveď organizmu na podnety – stresory, ktoré narúšajú vnútornú rovnováhu, nazývanú homeostáza. Stres vytvára podnety, ktoré pri svojom zapôsobení vyvádzajú organizmus z rovnováhy – z rovnovážneho vnútorného stavu. Stres možno pozorovať iba na základe zmien, ktoré vyvolá v tele. Stres postihuje najmä nadobličky a lymfatické štruktúry. Existuje celý rad oblastí, ktoré sú zdrojom stresu. Ľudia, práca, kariéra, rodina, peniaze, konflikty, traumatické udalosti... Aká oblasť spôsobuje najviac stresu? Je to oblasť práce. Ak si uvedomíme, že v zamestnaní trávime prakticky v priemere osem a pol hodiny, päťkrát v týždni to znamená, že ročne investujeme do tejto oblasti asi dvetisíc

štyridsať hodín svojho času. Existujú rôzne zamestnania, kde je miera stresu buď vyššia, alebo nižšia. Podľa prieskumu na internetovej stránke bozpo.sk je stres druhým najčastejšie udávaným problémom súvisiacim s prácou, ktorý postihol 22 % zamestnancov v EÚ. Počet osôb trpiacich stresujúcimi podmienkami, ktoré zapríčinila alebo zhoršila práca, bude s najväčšou pravdepodobnosťou rásť. Veď aj každá nastávajúca mamička dobre vie, že s dieťaťom pod srdcom by sa rozhodne nemala stresovať, či dokonca rozčuľovať. Skutočne škodí aj mierny stres. Ako je možné preniesť stres matky na plod? Odpoveď je jednoduchá - stresové hormóny matky prechádzajú cez placentu aj do vyvíjajúceho sa mozgu dieťaťa, a tam môžu priamo pôsobiť na nervové prenášače negatívnym spôsobom. Plod vystavený stresu pred narodením má oslabený imunitný systém a výrazne zvýšenú šancu, že sa u neho už v prvých rokoch prejaví astma.

Stres v našom tele - Vo chvíli, keď štartuje stresová reakcia sa naše telo nahromadí energiou, ktorá je potrebná na prekonanie stresovej situácie. Nahromadená energia sa môže vybiť pohybom; v súčasnosti, keď zažívame stres v sedavých zamestnaniach alebo za volantom auta sa pripravené cukry a tuky nespália, ale uložia na steny ciev a pod. Takto vzniká predpoklad na prepuknutie mnohých civilizačných ochorení. K stresu si prispievame aj nesprávnou životosprávou, vysokými nárokmi v práci, neliečenými chorobami, nedostatkom spánku, ale aj životnými nástrahami medzi ktoré patria problémy v osobnom živote. Nie vždy si dokážeme uvedomiť, že nepríjemnosti s ktorými sa každý deň potýkame sú práve prejavom stresu. Väčšina ľudí by za prejav stresu označila podráždenosť, zvýšený krvný tlak, alebo potenie, tras, či závraty. Nie všetky prejavy stresu sú ale takéto jednoznačné. Stres sa totiž dokáže prejavovať aj omnoho zákernejšie. Napríklad spôsobuje nočné budenie či zlé sny, zhoršuje akné, alebo kožné alergické reakcie. Taktiež sa výrazne podpisuje aj na bolestiach hlavy, môže byť príčinou migrén, ktoré sa bez vhodnej lekárskej liečby môžu zhoršovať. Výrazne vplýva na imunitný systém, ktorého oslabenie vedie k vážnym a často chronickým ochoreniam. Nezapúdajte ani na svoju psychiku. Dlhodobý stres totiž vyvoláva psychické poruchy, medzi tie najväznejšie patria napríklad depresie. Ak máte pocit, že ste pod neúmerným stresom netrpte v tichosti! Vyhl'adajte lekára a konzultujte to s ním. Pre každého je stresorom niečo iné. To, čo jeden človek vôbec nevníma ako stresovú situáciu, to môže druhého trápiť dlhšiu dobu. Nedovoľte, aby sa z malej stresujúcej záležitosti stala veľká! Preto sa pokúsme vyhnúť stresovým situáciám napr. dodržiavaním týchto rád:

Doprajte si oddychový čas! Zastavte aktivitu (alebo konverzáciu), ktorá vás stresuje, kým sa nebudete cítiť pokojnejší.

Narátajte do desať, kým prehovoríte.

Hýbte sa – prejdite do inej miestnosti.

Cvičte! Cvičenie je najprirodzenejšou relaxáciou.

Minútu alebo dve ticho sed'te a zhlboka dýchajte.

Spomeňte si na nejaký milý zážitok z minulosti, ktorý vás vždy rozveselí.

Nedovoľte negatívnym myšlienkam, aby vás stresovali. Zastavte ich!

Určite budete súhlasiť s tvrdením, že v súčasnom svete sa nám nežije ľahko. Dnes na začiatku 21. storočia, život plynie oveľa rýchlejšie ako kedysi. Svet je menší. Môžu sa nás dotknúť aj udalosti, ktoré sa odohrávajú veľmi ďaleko od nás. So stresovými situáciami sa stretávame dennodenne – dodržiavanie termínov, pracovné stretnutia, prezentácie, dopravné zápchy, hádky, nákupy, skúšky... Striehnu na nás každý deň a vyvolávajú množstvo problémov. Čo urobiť ak sa nemôžete vyhnúť takýmto alebo podobným problémom? Odpoveď je na prvý pohľad možno až bezohľadná a nekompromisná. Vydržte, ale prijmite

všetky následky. Čo sa s vami stane v tomto tvrdom a unáhlenom svete, závisí iba od vás, od vášho odhodlania a schopnosti zvládnuť všetko čo na vás dolieha. To však neznamená, že musíte všetko urobiť sami, bez pomoci. V živote ešte zažijeme veľa problémov a ťažkostí. Niektorým sa môžeme vzoprieť aj sami – porozprávať sa o nich s rodinou, priateľmi, partnerom. Ak by však ich bremeno bolo príťažké, hľadajte pomoc u lekára alebo iného odborníka, ktorý je na riešenie takýchto problémov...pripravený.

Pôsobenie partizánov na Prašníku a v jeho okolí

Fajnor Milan, 2. ročník

Kľúčové slová: fašisti, partizáni, povstanie, boje, príbehy, pamätníci.

Abstrakt

V práci som sa venoval partizánskej tematike, o ktorú sa zaujímam už od detstva. Rozhodol som sa poukázať aj na horšiu stránku z ich pôsobenia. Jedným z hlavných cieľov je zverejniť dosiaľ nepublikované informácie, ktoré sme získali počas nášho výskumu. Spomenul som taktiež boje partizánov v okolí, slovenský zväz protifašistických bojovníkov a jeho názor na vytváranie maďarských gárd, osadu Pustá Ves, ktorá bola vyznamenaná radom červenej hviezdy a oslavy SNP, ktoré sa každoročne uskutočňujú na Prašníku.

Keywords: fascists, guerillas, uprising, fights, stories, people who can remember partisans

Abstract

In my work, I dealt with the subject of guerillas which I have been interested in since my childhood. I decided to refer to the worse side of their activities as well. One of the main objectives is to disclose the unpublished information I have obtained during my research. I mentioned also fights of guerrillas in the surroundings, the Slovak Union of Antifascist Fighters and its views on the creation of the Hungarian Guard, the village of Pustá Ves which was awarded the red star and a series of celebrations of the Slovak National Uprising which are held annually in Prašník.

Od konca 2. svetovej vojny uplynulo už 60 rokov, nemali by sme však zabúdať, že to boli kruté časy a mali by sme si pamätať a vážiť ľudí, ktorí tu padli. V rozhodujúcich chvíľach sa v záujme porážky hitlerovcov dokázali spojiť príslušníci rôznych národov. SNP sa zúčastnilo viac ako 8400 zahraničných bojovníkov a vyše 20 národov. V partizánskych a povstaleckých jednotkách bojovali okrem Slovákov a Čechov aj Rusi, Bulhari, Poliaci, Juhoslovania, Francúzi (vyznamenali sa napr. v bojoch o Strečno), Židia, Maďari dokonca aj niekoľko Angličanov a Američanov. K partizánom sa pridávali aj dezertéri, teda vojaci zo slovenskej armády, ktorí sa odmietli postaviť na stranu fašistického Nemecka. V okolí Prašníka sa odohralo viacero známych bojov a medzi najznámejšie patrili napríklad boje Reptovej skupiny v Lopušnej, či stret Jermaku Amuraci s Nemcami na Klenovej. Už v samom počiatku stali sa vrbovské kopanice akousi zastávkou všetkých posádok, ktoré prechádzali na Bratislavu a späť. Pustá Ves sa stala záchytným pásmom všetkých oddielov i jednotlivcov, ktorí sa potom organizovali do príslušných partizánskych jednotiek. Keď sa partizánska činnosť rozmohla natoľko, že takmer denne boli prešované železničné spoje, vyhadzované mosty na trati Bratislava – Žilina, začali nemecké veliteľstvá venovať veľkú pozornosť vrbovským kopaniciam a najmä Pustej Vsi. Vydali zákaz chodiť do lesov a každý, kto bude v lese pristihnutý, bude pokladaný za partizána. Nemci takmer denne dostávali udania

zradcov a robili veľmi časté výpady na Pustú Ves proti partizánom a miestnym obyvateľom. Spravodajská služba bola tak dobre organizovaná, že každý sebe utajenejší výpad Nemcov do tejto osady bol už vopred známy a partizánska jednotka sa včas z osady stiahla, takže nemecké výpadové jednotky ani v jednom prípade na partizánov nenarazili. Nacisti uskutočnili na Pustú Ves niekoľko prepádov, odvliekli 39 obyvateľov. 8.3. 1945 osadu podpálili, do tla zhoreli 3 domy. V roku 1964 bola Pustá Ves za protifašistickú odbojovú činnosť vyznamenaná Radom červenej hviezdy. V čase vojny sa stali rôzne aj veselé príhody, ktoré mi rozpráva moja babina a niektoré z nich som vložil aj do práce. Je to napríklad polnočné prekvapenie, keď partizáni v noci zaklopali na okno mojich prarodičov a potrebovali od nich pomoc. Ako vieme po vojne vzniklo veľa organizácií na podporu bývalých partizánov, napríklad zväz protifašistických bojovníkov. Smutné je len to, že sa sem dostali aj takí ľudia, ktorí nimi nikdy neboli a tí ktorí boli zase nie a ja som sa rozhodol poukázať aj na takúto horšiu stránku a dokázať, že nebolo všetko tak ako je písané v niektorých knihách, najmä z povojnového komunistického obdobia.

Literatúra:

- [1] Bzdušek, J., Baran, J. : Spomienky na Slovenské národné povstanie v podbradlianskom kraji, Linea, Brezová pod Bradlom, 1995, 108 s., ISBN 80-967398-9-1
- [2] kolektív autorov : Protifašistický odboj v okrese Trnava, ZT, n. p., závod Svornosť, BA 1979, 222 s.
- [3] Marek, J., : Sprievodca po stopách odboja v okrese Trnava, Mestský národný výbor, Trnava, 1989, 117 s.
- [4] Štaffa, J., : SNP Prašník, Pustá Ves, Dúbrava, Trnavský samosprávny kraj, Trnava, 2007, 7 s.
- [5] Mikunda, V. : Ročenka odbojárov, UR Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov, Bratislava, 2010, 121 s.

Postavenie židovského obyvateľstva vo Vrbovom počas 2. sv. vojny

Filanová Petra, 2 ročník

Kľúčové slová: 2.svetová vojna, Židia, holokaust, antisemitizmus, Norimberské zákony

Abstrakt

V mojej práci som sa rozhodla zamerať na židovskú komunitu vo Vrbovom, v meste, kde žijem. Chcela som sa o Židoch dozvedieť viac, o ich živote a osude. Mojim cieľom bolo informovať o tejto téme verejnosť, študentov a mojich spolužiakov.

Keywords: World War II., Jews, holocaust, anti-semitism, Nuremberg Laws.

Abstract

In my work I decided to focus on the Jewish community in Vrbove, the city where I live. I wanted to learn more about Jews, about their life and destiny. My objective was to inform the public about this subject, students, and my classmates.

Židia vo svete - dátum 1. september 1939 sa do histórie navždy a nezmazateľne zapísal ako začiatok 2. svetovej vojny. Pre Židov to znamenalo začiatok veľkého prenasledovania, ktoré ešte umocnili tvrdé Norimberské zákony, a tie úplne pozbavili Židov občianstva. Norimberské zákony boli prijaté 15.9 1935 na Ríšskom sneme v meste Norimberg. Boli to dva ústavné

zákony. Prvý zákon (Zákon o ríšskom občianstve) stanovil, že občanom Ríše môže byť len občan s "príbuznou krvou". Židia ním následne stratili všetky svoje politické práva. Do roku 1943 bol zákon doplnený 13 krát, týmto dochádzalo k zbaveniu všetkých občianskych práv pre Židov. Druhý zákon (Zákon o ochrane nemeckej cti a krvi) zakázal uzatvárať manželstvá medzi Nemcami a Židmi. Židovským domácnostiam bolo zakázané zamestnávať nemeckých služobníkov.

Slovo holokaust pochádza z gréckeho slova holokaustom, čo značí zápalná obeta, prípadne vyvraždenie. V koncentračných táboroch bolo vyvraždených vyše 6 miliónov Židov, teda asi tretina celej židovskej populácie. Antisemitizmus- pojem, označujúci nepriateľstvo alebo predpojatosť voči Židom. Môže byť dvojakého druhu: 1. Náboženský- ak je namierený proti židovstvu ako náboženstvu a proti praktikovaniu židovskej viery. 2. Rasový- forma nenávisti namierená proti všetkým ľuďom, ktorí majú židovský pôvod. Ideologicky je založený na nesprávne pochopených myšlienkach o vývoji rás. Slovo antisemitizmus sa pravdepodobne prvýkrát použilo v roku 1860 v práci Antisemitské predsudky rakúskeho židovského učenca Moritza Steinschneidera. Judaizmus (židovstvo)- dnes má okolo 15 milióna veriacich. Prívrženci sa považujú za členov jedného židovského národa. Autorita sa opiera výlučne o Tóru a jej výklad. Písaná Tóra sa skladá z 5 kníh Mojžišových. Podľa prívržencov obdržal celú písanú Tóru Mojžiš na hore Sinaj. Tvorí ju celá hebrejská Biblia. Mišna - zbierka ustanovení rabínskeho judaizmu. Rozšírením vznikol Talmud. Talmud- spolu s Tanachom(hebrejskou Bibliou) je to najdôležitejší náboženský text judaizmu.

Židia na Slovensku: Židovský kódex bolo nariadenie vydané vládou Slovenskej republiky o právnom postavení Židov. Nariadenie zásadne obmedzilo náboženské, občianske a vôbec základné ľudské práva všetkých Židov. Nesmeli voliť a byť volení, zúčastňovať sa kultúrnych podujatí. Obmedzené boli tiež ich vzdelávacie možnosti. Všetci Židia, starší ako šesť rokov boli povinní od septembra 1939 nosiť šesťcípú žltú hviezdu. Styk s nežidovským („árijským“) obyvateľstvom bol obmedzený, nakupovať mohli len v presne stanovenom čase, nesmeli sa zúčastňovať kultúrnych a športových podujatí. Kedykoľvek im mohli vykonať domovú prehliadku aj bez písomného rozkazu úradu alebo súdu. Zhromažďovacie právo nemali, takisto boli obmedzené ich vzdelávacie možnosti. Boli pozbavení všetkého nehnuteľného majetku nesmeli vlastniť niektoré druhy hnutel'ného majetku (cennosti, kožušiny, rádioprijímač a pod.) Ďalší zlom v konečnom riešení židovskej otázky nastal počas priebehu arizácie majetku Židov. Začiatkom dominantnej etapy arizácie (prevod majetku zo Žida na nežida) židovského majetku bolo zriadenie Ústredného hospodárskeho súdu. Na čelo ÚHÚ bol postavený Augustín Morávek.. Arizácia podnikov prebiehala chaoticky a spôsobila veľké škody v hospodárstve. Deportácie z územia Slovenska sa začali 25.3.1942. Prechádzali im slovensko - nemecké rokovania. Podľa dohody bola slovenská strana nútená zaplatiť Tretej ríši 500 ríšskych mariek za každého Žida ako vysídľovací poplatok. Počas deportácií od marca do októbra 1942 bolo vypravených 42 transportov, z ktorých 38 smerovalo do Osvienčimu. Z celkového počtu vyše 70 000 deportovaných asi 67 000 zahynulo.

Židia vo Vrbovom: Podľa historických záznamov do Vrbového prví Židia prišli z Uherského Brodu na Morave. V roku 1736 tu už tvorili samostatnú náboženskú obec. Boli prevažne obchodníkmi, obchodovali s kožou i zmiešaným tovarom. V roku 1804 si Židia založili svoju vyššiu židovskú školu- ješivu. Učebnou látkou v ješivách bol hlavne Talmud a jeho komentáre. Bola to vlastne talmudická akadémia vyššieho vzdelávania pre židovských mladých mužov, ktorí po jej absolvovaní často (ale nie nutne) vykonávali funkciu rabína vo väčších židovských obciach. V roku 1859 si založili svoju židovskú školu, aj s dvoma učiteľmi. Židovské náboženstvo predpisovalo vedieť a čítať po hebrejsky, aby sa veriaci

mohli zúčastniť na každodenných modlitbách doma i v synagóge. V roku 1880 dosiahli Židia vo Vrbovom svoje historické maximum- 27 % z celkového počtu obyvateľov mestečka. K židovskej obci neodmysliteľne patrili aj rabíni, ktorých sa tu počas fungovania obce vystriedalo nespočetné množstvo. Za rabinátu Jakuba Koppela Reicha dosiahla obec najväčší rozmach a početný stav. Najvýznamnejší a zároveň posledný rabín, bol rabín Samuel Reich. Požíval vo Vrbovom všeobecnú úctu a počas prenasledovania mu pomocnú ruku podal Dr. Pavol Jantausch. V roku 1950 sa odsťahoval do Izraela (bol ako židovský štát zriadený v roku 1947), kde vo vysokom veku zomrel. V Izraeli ešte žije jeho dcéra.

Osud Židov: väčšina vrbovských Židov svoju životnú púť ukončila v neľudských podmienkach v rôznych koncentračných táboroch. Tí, ktorí prežili sa krátko po vojne odsťahovali, podobne ako rabín Samuel Reich, do Izraela.

Židovský cintorín: Je ohradený kamenným, miestami tehlovým múrom. Za kultúrnu pamiatku ho vyhlásili v roku 1994. Je historickým dokladom života židovskej komunity na Slovensku. Sú tu pochovaní niektorí významní rabíni. Počiatky cintorína siahajú až do 17. storočia, Najstaršie zachované náhrobky sú datované rokmi 1750 a 1762. Nápisy na náhrobkoch sú prevažne hebrejské, sú však aj mnohé s dvojjazyčnými textami- hebrejsko-nemeckými a zriedkavo, z novej doby, hebrejsko- slovenskými.

Židovská synagóga: Terajšia synagóga je situovaná v centre mesta v hornej časti ulice M. A. Beňovského. Bola postavená v rokoch 1882-1883 v maurskom slohu.. Od roku 1942 neslúži na náboženské účely.

Literatúra:

- [1] BOSÁK, E.: Obete holokaustu z Vrbového. Hlas Vrbového, r.5, 1995, č. 23, s.4
- [2] KOLEKTÍV AUTOROV: Kronika Slovenska 2: Ľudové noviny: „Už odbilo Židom...“. 1. vydanie, Bratislava 1999, s. 265. ISBN 80-88980-08-9
- [3] KOLEKTÍV AUTOROV: Kronika Slovenska 2: Prvá vlna deportácií. 1. vydanie, Bratislava 1999, s. 265. ISBN 80-88980-08-9
- [4] www.upn.gov.sk/arizacie/

Orchidey v rukách človeka

Fuksiová Nina, 3. ročník

Kľúčové slová: orchidey, druhy orchideí, rozšírenie orchideí, pestovanie a starostlivosť o orchidey

Abstrakt

Skôr boli orchidey veľmi drahý, jedinečný a exkluzívny tovar. V súčasnosti sú v záhradníctvach ponúkané za výhodné ceny. Sú také pekné a fascinujúce, že človeka udivujú dodnes. Do našich domovov priniesli určitú dávku exotiky a exkluzivity. Orchidey by mali byť súčasťou moderných interiérov každého, kto má aspoň minimálne kladný vzťah k prírode. Súčasťou našej práce bola i anketa. Stanovené výsledky mám čiastočne vyšli, a to v týchto prípadoch: Podľa nás bola najpestovanejšou orchideou v domácnostiach respondentov orchidea druhu *Phalaenopsis*. A to sa nám aj preukázalo. Nasledujúcou anketovou otázkou bol počet orchideí v domácnosti. Predpokladali sme, že väčšina účastníkov ankety pestuje doma viac orchideí. Táto otázka nám vyšla na 70%. V ďalšej otázke sme sa pýtali - ak respondenti pestujú viacero orchideí - či majú orchidey rovnakého druhu. 57% respondentov

odpovedalo nie. Keďže sa pestovanie orchidey na Slovensku rozšírilo len pred niekoľkými rokmi, predpokladali sme, že predajcovia informovali zákazníkov o správnej starostlivosti o ne. Preto bolo pre nás prekvapujúce, že väčšina respondentov odpovedala na otázky typu - akým spôsobom polievate a hnojíte orchidey - nesprávne.

Schlüsselwörter: die Orchideen, Orchideen's Art, die Erweiterung von den Orchideen, die Zucht und die Sorge von Orchideen

Abstrakt

Früher waren die Orchideen sehr teure, einzigartige und exklusive Ware. Im Gegenwart werden in den Gärtnereien für preiswert angeboten. Orchideen sind so schön und faszinierend, dass sie bis heute alle verwundern. Die brachten in unsere Häuser gewisse Menge der Exotik und Exklusivität mit. Orchideen sollten der Mitteil der modernen Interieurs jede Menschen, der mindestens ein bisschen positive Beziehung zu der Natur hat.

Die Umfrage war auch der Bestandteil unserer Arbeit. Bestimmte Ergebnisse stimmten uns teilweise und zwar in diesen Fällen: Unserer Meinung nach war die gepflegte Orchidee in den Respondentenhaushalten Orchidee der Art *Phaleanopsis*. Und das wurde uns auch erwiesen.

Die nächste Frage war die Anzahl der Orchideen in den Haushalten. Diese Frage wurde uns auch so gestimmt. Wir haben vorausgesehen, dass die meisten von den Umfrageteilnehmern zu Hause mehr Orchideen pflegt. Die Frage wurde uns auf 70% ergeben.

In der weiteren Frage fragten wir – wenn die Respondenten mehrere Orchideen pflegen – ob die Orchideen der Gleichenart sind. 57% von Respondenten antworteten – nein.

Weil das Pflegen der Orchideen in der Slowakei nur vor einigen Jahren verbreitet wurde, vermuteten wir uns, dass die Verkäufer die Kunde über die richtige Pflege um sie informierten. Darum war für uns überraschend, dass die meisten von Respondenten auf die Frage des Types – wie giessen und düngen sie die Orchideen – falsch antworteten.

Literatúra:

[1] Efkamp, J.: Orchidey. Bratislava:Ikar, 2008, ISBN 978-80-551-1685-3

[2] Pinske, J: Orchideen für Wohnung so geht es. Mnichov: BLV Verlagsgellchaft, 2004, ISBN 3405168422, 9783405168421

[3] Volf, M., kolektív: Kvetinárstvo. Bratislava: Príroda, 1990, ISBN 80-07-00239-1

Závislosť na internete a počítačových hrách

Grék Jaroslav, 3. ročník

Pozn.: Autor získal prvé miesto na krajskom kole SOČ v odbore Tvorba učebných pomôcok a zúčastnil sa aj celoslovenského kola bez bodového umiestnenia.

Kľúčové slová: závislosť, nelátkové závislosti, IAD, závislosť na TV

Abstrakt

Závislosť je v medicíne podľa definície Svetovej zdravotníckej organizácie choroba, definovaná ako duševný, prípadne aj telesný stav, charakterizovaný prítomnosťou naliehavej túžby po predmete závislosti. Závislosti môžeme rozdeliť na drogové závislosti a návykové činnosti. Najčastejšie nelátkové závislosti sú gambling, mobilmánia, závislosť na TV a závislosť na internete.

Keywords: addiction, habit-forming activities, IAD, addiction to TV

Abstract

Addiction is, according to the medical definition of the World Health Organization, disease, defined as mental or physical condition also characterized by the presence of an urgent desire depending on the subject. We can divide addictions to two categories: drug addiction and habit-forming activities. The most frequent habit forming activities are gambling, addiction to cell phone, addiction to TV and addiction to the Internet.

Príznaky závislosti sú : silná túžba a rastúca chuť po predmete závislosti, tolerancia (ak je potrebné zvýšiť dávku na dosiahnutie rovnakého účinku), jej zvyšovanie, a teda aj následné zvyšovanie dávok, zvýšenie spotrebovaného množstva alebo dĺžky trvania konzumácie možné abstinenčné príznaky po vysadení (psychické: podráždenosť, depresívnosť, agresivita, ale môžu sa vyskytnúť i silné telesné príznaky), úsilie potrebné na ovládanie konzumácie - potlačiť nutkanie na konzumáciu tejto látky, zanechanie činnosti v dôsledku konzumácie, pokračovanie v užívaní škodlivej látky či v nebezpečnom správaní i napriek jasným dôkazom o škodlivosti alebo fyzickým a mentálnym problémom vyvolaným použitím látky respektíve nebezpečným správaním, znížené sebaovládanie (súvisí počiatkom, ukončením alebo množstvom užívania predmetu závislosti, zanedbávanie povinností, rodiny, priateľov, koníčkov...Závislosti delíme na látkové závislosti (závislosť na nejakej látke, či už ide o prírodnú alebo syntetickú), a nelátkové závislosti (závislosť na nejakej činnosti). Najčastejšie nelátkové závislosti sú gambling, závislosť na internete, na TV, počítačových hrách a mobilmania. O niečo menej časté, ale napriek tomu známe sú workoholizmus (závislosť na práci), shopoholizmus (závislosť na nakupovaní), kleptománia a mnohé iné. O IAD, závislosti od internetu, ako túto poruchu po prvýkrát pomenovali Kimberly Young, PhD, a David Greenfield, PhD., začíname hovoriť, ak v dôsledku surfovania na internete konkrétna osoba dlhodobejšie zanedbáva svoje vzťahy, pracovné aj sociálne povinnosti a objavia sa poruchy správania, sústredenia alebo fyzické poruchy, ako napríklad bolesti chrbta, zhoršovanie zraku, bolesti rúk atď. Problém je aj v inom: Keďže teenageri sú často v používaní technológií omnoho ďalej ako ich rodičia, niektorí rodičia ich ani nedokážu poučiť o rizikách komunikácie na internete alebo ich kontrolovať. Preto je nevyhnutné zamerať sa aj na sociálnu bezpečnosť a priniesť podnety nielen deťom, ale aj ich rodičom a učiteľom, aby vedeli používať internet na svoje obohatenie. Závislosť na počítači je naviazanie osoby a vnímania na virtuálnu (počítačovú) realitu. Ľudia sa fixujú na rôzne hry a aplikácie. Predstavujú si ich, napodobňujú ich a podobne. Dokonca sa vžívajú do virtuálnych postáv v hrách a prežívajú spolu s nimi celý dej. O ničom inom nerozprávajú. Závislosť od PC však nie je závislosť od internetových hier. Multiplayer (hra viacerých hráčov) sa rozšíril a je stále veľmi populárny v akčných hrách typu Half-Life.

Návykové sú aj hry ako Lineage 2, World Of Warcraft a iné, kde si človek vytvára svojho hrdinu, hrá zaňho, vylepšuje mu vlastnosti a podobne. Keďže v týchto hrách stretáva iných hráčov môže sa snažiť nahradiť si takto potrebu kontaktu s inými ľuďmi. Ľudia, závislí od počítačových hier si vytvárajú svoj vlastný svet, žijú v ňom. Strácajú schopnosť komunikovať s okolím a odsudzujú sa spoločnosti. Keby ste ich náhodou vytrhli z ich sveta, stávajú sa agresívnymi a sú presvedčení o svojej pravde. Súčasťou našej práce však bola okrem teoretickej aj praktická časť – multimedialne DVD. Toto DVD obsahuje niekoľko častí: prvá je krátky, asi dvadsaťminútový náučný film, nakrútený žiakmi našej školy. Obsahuje nielen teoretické vedomosti, ale aj praktické skúsenosti, poznatky a zážitky našich žiakov získané pri práci s internetom alebo pri hraní počítačových hier. Druhá časť nášho DVD je náučná brožúra, ktorá je vhodná pre pedagógov ako metodická pomôcka. Konkrétne je určená

výchovným poradcom, učiteľom psychológie, informatiky, etickej a náboženskej výchovy ako aj biológie – keďže poukazuje aj na zdravotné ťažkosti, ktoré táto závislosť spôsobuje. Treťou časťou nášho multimediálneho DVD je plagát /leták/ vhodný najmä pre žiakov. Obsahuje nielen základné informácie o nelátkových závislostiach, ale aj test miery internetovej závislosti od Kimberley Young, s ktorým si sami môžu ohodnotiť ako veľmi sa im táto téma týka. Na našom DVD môžete ďalej nájsť rôzne vtipné obrázky týkajúce sa závislosti na internete a počítačových hrách. Takisto na našom DVD nájdete odkazy na internetové adresy, na ktorých sú ďalšie užitočné informácie o tejto téme. Z tohto DVD si taktiež môžete stiahnuť už spomínaný plagát a brožúru.

Dizajn brankárskej hokejovej masky

Kopál Juraj, 2. ročník

Pozn.: Autor získal druhé miesto na krajskom kole SOČ v odbore Dizajn a zúčastnil sa aj celoslovenského kola bez bodového umiestnenia.

Kľúčové slová: hokejová brankárska maska, návrh masky, dizajn, brankár

Abstrakt

Túto tému som si vybral preto, lebo v súčasnosti je brankárska maska nielen ochranou hráča ale i jeho imidžom, reklamou, vyjadrením pocitov, nálady alebo trik na zastrašenie súpera. Hlavným cieľom predloženej práce je oboznámiť verejnosť s výrobou a dizajnerským vývojom hokejovej masky a prezentovať vlastné nápady a návrhy na možné podoby hokejovej masky.

Keywords: hockey goalkeeper mask, layout of masks, design, goalkeeper

Abstract

I have chosen this topic because goalkeeper masks are currently not only protection but also the player's image, advertising, expression of feelings, moods or trick to intimidate rivals. The main objective of the work is to acquaint the public with the production and design development of the hockey mask as well as the presentation of my own ideas and suggestions for possible forms of hockey masks.

Vznikom brankárskej masky začala nová éra profesionálneho hokeja. Vývoj hokejovej masky bol dlhý proces, trval približne od roku 1959, kedy masku ako prvý použil Jacques Plante a trvá až do dnes. Hokejové masky sú v dnešných časoch už hotové majstrovské diela. Výrobcovia brankárskych hokejových masiek vytvorili nový druh umenia. Masky sa stali maliarskym plátnom na ktorom sa objavuje široká škála motívov v pestrých farbách. Každý gólman má na svojej maske čosi zo seba, čosi, čo ho charakterizuje, čosi z tímu, čosi z hokeja a to všetko dokopy vytvára dizajn, ktorý ako nezaradený moderný druh umenia nemá obdoby. Mnohí brankári majú špeciálne masky pre reprezentáciu a pre klubový hokej. Na Olympijské hry alebo iné turnaje si niektorí hokejoví gólmanci dávajú vyrobiť originál masky len pre tento turnaj. Výtvary na helmách sa naozaj dajú obdivovať. Všetky sú tak úžasne jedinečné a dokonale spracované a detaily na nich sú značkou kvality autorov, ktorí na nich nechali kopy svojho času. Keď si stanoví umelec základný koncept, tak potrebuje na nastriekanie masky približne 20 až 30 hodín a následne ešte 60 hodín na dokončenie. Jeho práca stojí od 500 do 1300 eur. V Európe sa na ilustráciu brankárskych masiek špecializuje firma Daveart pod vedením dizajnéra Davida Gunnarssona. Inšpiráciu čerpá aj z gréckej mytológie, má

naštudované masky egyptských faraónov. Úspešné grafické štúdio vo švédskom mestečku Vrigstade má filiálku aj v Amerike. Ďalším umelcom v tomto obore je Frank Cipra. 49-ročný Cipra strieka masky pre brankárov NHL od začiatku 90-tych rokov, kedy ho uchvátil Orol Eddie na maske brankára Chicaga Eda Belfoura.

Literatúra:

- [1] NOVOTNÝ, P.: Pro Mask. In: Pro Hockey, 2007, č.5-6
- [2] WINTHER, R.: Masky brankárov NHL. In: Pro Hockey, 2006, č.4
- [3] www.trencin.sme.sk/c/5144967/hokejova-mask-a-ma-patdesiat-rokov.html
- [4] www.hockeyovy.blog.cz/0911/brankarske-masky-slavi-narozneniny

Fajčenie

Kovárová Nataša, 2. ročník

Kľúčové slová: tabak, závislosť na nikotíne, pasívne fajčenie, mládež, ako prestať, abstinénne príznaky, boj proti fajčeniu

Abstrakt

Prácu som rozdelila na dve časti: teoretická a praktická časť. V praktickej časti som uviedla napríklad aj anketu, na ktorú mi odpovedalo viacero respondentov vo veku od 16- 17 rokov. Ďalej som sa v tejto časti snažila aj finančne motivovať fajčiarov, aby prestali, finančnou tabuľkou. Mojou prácou chcem hlavne upozorniť na negatíva, ktoré vznikajú fajčením. Chcem upozorniť hlavne fajčiarov, ktorí sú už závislí, na to, že fajčením si samy spôsobujú mnohé vážne ochorenia. Niektorí fajčiari vôbec nevedia, že fajčením v prítomnosti ďalších

osôb v uzavretom priestore škodia okrem seba aj ostatným v ich okolí. No najväčším problémom v oblasti fajčenia je stále viac a viac narastajúca závislosť na fajčení u mladistvých. Chcem vás upozorniť na skutočnú cenu a daň, ktorá sa za tento, podľa mnohých vraj príjemný, zážitok platí.

Keywords: tobacco, addiction to nicotine, passive smoking, youth, why people smoke, why to stop, withdrawal symptoms, anti-smoking

Abstract

The work is divided into two parts: theoretical and practical part. In the practical part, I deal with the enquiry of several respondents aged 16-17 years. Next, I tried to financially motivate smokers to stop by means of a financial table. In my work, I want especially to point out the negatives that are caused by smoking. I mainly want to warn smokers, who are already addicted, that smoking itself can cause many serious illnesses. Some smokers are unaware of the fact that smoking in the presence of other people in a confined space causes harm not only to them but also other people around them. But the biggest problem of smoking is increasingly growing dependence on smoking of adolescents. I want to remind you the actual price, and a duty for this, that is paid for this allegedly enjoyable experience.

Tabak bol v 16. storočí dovezený do Európy, vtedy bol považovaný za liek. Trvalo 400 rokov kým sa dokázalo, že nikotín je jedným z najsilnejších prírodných jedov. Závislosť na nikotíne je v mnohom silnejšia než u iných drog, môže vzniknúť už u prvej cigarety, prejavuje sa u cca 90% pravidelných fajčiarov. Každý ťuk je vlastne nová dávka nikotínu pre mozog, pri dvadsiatich ťukoch z cigarety je to vlastne dvadsať dávok drogy. Fajčením sa množia tzv. nikotínové receptory, ktoré ak sa fajčiar rozhodne nefajčiť, spôsobujú abstinenčné príznaky. Pasívne fajčenie sa dá charakterizovať ako nepriame poškodzovanie nefajčiarov. Pasívnymi fajčiarmi sa stávate, ako náhle ste dlhodobejšie nútení zotrvať v uzatvorených priestoroch, v ktorých sa fajčí. Výskumy dokázali, že v zadymených miestnostiach bez vetrania stúpa koncentrácia oxidu uhoľnatého nad povolenú hranicu pre pobyt ľudí! Nie je tajomstvom, že mnohí ľudia začali fajčiť ešte v detskom veku, iste z nerozvážnosti, keďže asi nevedeli do akého rizika sa vlastne púšťajú. Mladý človek sa často dá zlákať zlým príkladom dospelých alebo kamarátov. Možno tak chce vyniknúť v kolektíve v čase dospievania, prípadne sa takto pokúša kompenzovať svoje problémy alebo neúspechy. Je zarážajúce, že o škodlivosti fajčenia nechce ani počuť a aj po získaní potrebných informácií naďalej holduje tomuto životnému hazardu. Metód ako prestať fajčiť je viacero. Napríklad: Cigaretové žuvačky alebo náplasti, Obmedzovanie fajčenia, fajčenie Light cigaret, Akupunktúra alebo Hypnóza, Zmena prostredia, Symbolická rozlúčka s cigaretou, Nahradenie fajčenia inou činnosťou.

Abstinenčné príznaky vznikajú v prípade, že telo prestane mať prísun drogy alebo sa jeho prísun obmedzí. Toto sa najviac prejavuje ráno, keď je telo najdlhšie bez dávky nikotínu. Abstinenčné príznaky sa prejavujú individuálne, všeobecne však možno povedať, že sú silnejšie v prípade silnejších a dlhodobejších fajčiarov. Najjednoduchším riešením je siahnuť po cigarete, po ktorej sa však závislosť vracia. S touto prednáškou som chcela apelovať na váš zdravý rozum. Každých 10 sekúnd na svete zomrie 1 človek na následky fajčenia. Nepodľahnite tomuto "zabijakovi" aj vy. „Veď len jednu skúsim“ poviete si.

Áno, ale po tej príde ďalšia a ďalšia a o 20 rokov sa ocitnete v nemocnici s rakovinou pľúc. Preto, keď niekoho s vašich blízkych uvidíte s cigaretou, zahaste ju a zahodte čo najďalej, aby ju už nikdy nenašiel. Zdravie je len jedno, tak si ho nenechajte vziať.

Literatúra:

- [1] <http://referaty-seminarky.sk/fajceni-4/>
 [2] <http://www.burza.sk/fajceni/who.html>
 [3] <http://sk.wikipedia.org/wiki/Faj%C4%8Denie>

Mytológia

Kovář Juraj, 1. ročník

Kľúčové slová: mytológia, bohovia, nesmrteľnosť, boj, symbolika

Abstrakt:

Tému mytológie som si vybral, pretože je mojím osobným záujmom. V svojej práci som sa snažil objasniť sumerskú, egyptskú a grécku mytológiu. Zameral som sa aj na odkaz, ktorý ponúka mytológia súčasnej spoločnosti. V závere som objavil pár prekvapivých zistení. Určite túto tému budem ďalej rozvíjať.

Keywords: mythology, gods, immortality, fight, symbolism

Abstract:

I have chosen the topic of mythology because it is my personal interest. In my work I tried to clarify the Sumerian, Egyptian and Greek mythology. I also focused on the link that the mythology of contemporary society offers. In conclusion, I discovered a few surprising findings. Certainly this issue will be further developed.

Téma mytológie je zaujímavá z hľadiska odkazov dnes už mŕtvych kultúr. Tieto odkazy sú poprepletané záhadami a akýmsi nádychom nadprirodzena. Celá mytológia je vlastne o hádankách, rébusoch a tajomstvách. Už viac krát som sa pokúšal pochopiť určité odkazy. Ale ešte nikdy som neodhalil tajomstvá v takom rozsahu ako v tejto práci. Z mytológie sa môžeme mnohému naučiť. Stačí len pochopiť podstatu. Dúfajme, že ľudstvo raz bude pripravené prijať celý odkaz mytológie. Ak nie, neskončíme dobre.

Témou mytológie som sa začal zaoberať pred dvomi rokmi keď sa mi dostala do rúk „Keltská kniha mŕtvych“. Po jej preštudovaní som zvažil, že moje vedomosti nestačia na úplné odhalenie zmyslu a podstaty samotnej mytológie. Bolo treba ísť do hĺbky histórie, do dávno mŕtvych kultúr. A tam som konečne narazil na záchytný bod. Na Gilgameša. Jeho príbeh mi pomaly začal otvárať cestu celou mytológiou a teda aj celým ľudským premýšľaním v tej dobe. Človek si tvoril bohov a zákony, ale sám ich chcel pritom porušovať. Porovnávať sa s bohmi. To bola úloha Gilgameša. Zaistiť, aby si ľudský rod udržal k bohom úctu, ale nie strach. Postupne som sa v ceste mytológie vracal späť a ďalší bod som objavil v Grécku. Vojnu bohov a titanov. Kronos proti Diovi. Syn proti otcovi. Dlhý čas sa mi zdalo zvláštne prečo vyhral Zeus a nie Kronos. Odpoveď som našiel opäť len v ľudskej mentalite. Človek vyobrazil Krona ako tyrana. Na druhej strane Zeus bol mocný, síce záletný, ale spravodlivý. Táto vojna zachytávala obraz doby tyranie. Človek mohol varovanie zanechať len prostredníctvom takéhoto odkazu, pretože každá priama zmienka by ihneď znamenala smrť pre jej autora.

Mytológia je v myslení dnešného človeka veľmi abstraktný priam zabudnutý pojem. Toto slovo pochádza zo slova mýtus (v anglickom origináli Myth) čo symbolizuje určitú udalosť alebo jav odohrávaný v minulosti a opradený tajomstvom, alebo niečím nadprirodzeným.

V staroveku bola mytológia spájaná s bohmi, ktorým sa pripisovali rôzne nadprirodzené schopnosti. O starovekých bohoch sa môžeme dozvedieť z bájí a eposov ale aj z literatúry faktu v ktorej sa autori snažia vysvetliť bohov logicky. Nie vždy to tak ale ide. Bohov z hľadiska filozofie môžeme považovať za zhluky energie, ktoré určitým spôsobom ovplyvňujú chod sveta. V antike alebo v stredoveku sa bohovia považovali za bytosti s ľudským výzorom a nadprirodzenou silou. Najrozsiahlejšie druhy mytológií sa vytvorili najprv v Mezopotámii, ďalej v Egypte a posledná najväčšia v Grécku. Rímsku mytológiu sem nezaraďujem pretože je vlastne kópiou gréckej. Len bohom sa prideliť iné mená.

Literatúra:

Petiška, E.: Grécke báje, Svornosť 2004, Bratislava, 192 s., ISBN 80-89028-44-6

Remler, P.: Egyptian mythology from A to Z, Facts on File, New York, 208 s., ISBN 0-8160-6306-0

Zamarovský, V.: Gilgameš, Perfekt 2002, Bratislava, 128 s., ISBN 80-80462-04-6

Výskyt obezity na Gymnázium J.B. Magina vo Vrbovom

Klátiková Denisa, 2. ročník

Kľúčové slová: obezita, nadváha, zlé stravovacie návyky, nesprávna životospráva

Abstrakt

Vo svojej práci som sa venovala problematike stále zvyšujúcej sa obezity a nadváhy u čoraz mladších ľudí. Informovala som o tom, aké sú hlavné príčiny vzniku obezity a ako sa obezita meria taktiež ako sa dá liečiť. V práci som spomenula aj dôležitosť správneho stravovania, dostatku pohybu a športovej aktivity. Hlavným cieľom bolo informovať o tejto problematike.

Druhou časťou práce bola praktická časť, v ktorej som pomocou anonymného dotazníka zisťovala stav obezity a stravovacích návykov, či množstvo športovej aktivity na Gymnázium J.B. Magina vo Vrbovom.

Keywords: obesity, overweight, wrong eating habits, wrong lifestyle

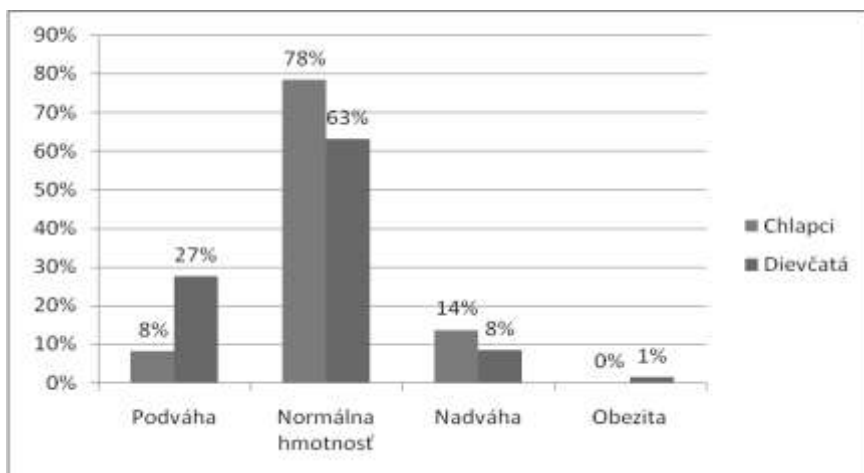
Abstract

In my work I was dealing with the more and more increasing obesity and overweight of still younger people. I informed about what main causes of obesity are and how obesity is measured as well as how it can be treated. In my work I mentioned the importance of proper diet, sufficient movement and sport. The main objective was to inform about this issue. The second part was practical, in which I tried to find out the state of obesity and eating habits, the quantity of sports activities in Grammar School of J.B. Magin in Vrbové by means of anonymous questionnaire.

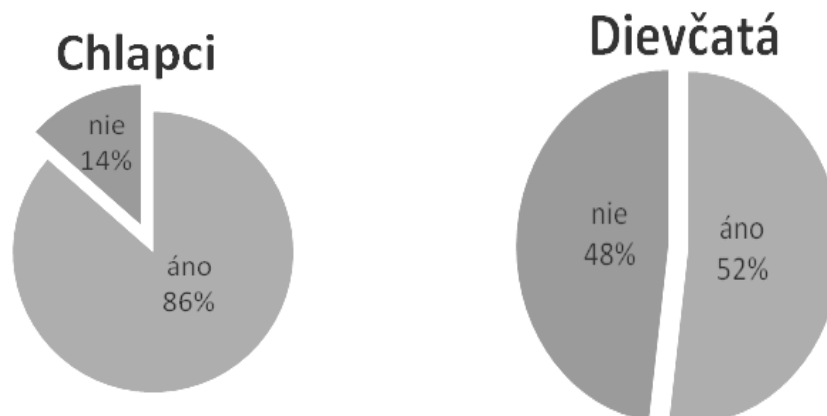
Obezita v Európe dosiahla rozmery epidémie. Štatistické čísla sa behom posledných dvoch desaťročí stonásobili, čo znamená, že v súčasnej dobe vo väčšine krajín trpí obezitou 30 - 80% obyvateľstva. Ľudí s nadváhou bude stále pribúdať, ak sa tento problém nezačne včas riešiť. Jedným z hlavných spôsobov je učiť deti správne stravovaniu a životospráve. Vyvážená strava, optimálna hmotnosť a fyzická aktivita majú veľmi pozitívny vplyv na kondíciu a zdravie človeka. Obezita nie je len nadmerné premnoženie tukových buniek, ale chronické ochorenie spojené s celým radom iných porúch. Ide o významný rizikový faktor,

ktorý sa podieľa na vzniku celej rady somatických ochorení. Často si neuvedomujeme, že obezita znamená pre organizmus drastickú záťaž.

Pomocou anonymného dotazníka sme sa snažili zistiť, aký BMI index majú študenti Gymnázia J.B. Magina, ako sa stravujú, akým športom sa venujú. Anкета bola rozdaná 110 študentom, z toho 73 dievčat a 37 chlapcov. Zistili sme, že 27,4% študentiek má podváhu, čo je pravdepodobne následkom toho, že v dnešnej dobe dievčatá veľmi dbajú na svoj výzor a hlavne hmotnosť, čo však nie je dobré, pretože to niekedy prerastie až do extrémnych diét, či žiadnemu prijímaniu potravy a následne aj do chorôb spojených s poruchami príjmu potravy. Zatiaľ čo u chlapcov sa vyskytovala podváha iba u 8,1% študentov. Ako sme aj predpokladali, tak väčšina študentov má normálnu hmotnosť, čo sa odzrkadluje aj vďaka veľkému počtu žiakov, ktorý sa venujú aktívne nejakému športu. Nadváhu malo iba necelých 14% chlapcov a 8,2% dievčat. Väčšina chlapcov sa venuje nejakému športu, či už aktívne

alebo len občasne. Takéto pozitívne výsledky boli hlavne vďaka veľkým možnostiam študentov tohto gymnázia na športovanie. Len necelých 14% sa nevenuje nijakému športu. Dievčatá sa však nevenujú športovaniu v takej miere ako chlapci. Takmer 48% z nich vôbec nešportuje. Jedným z riešení čoraz vyššieho výskytu obezity je začlenenie väčšieho počtu hodín telesnej výchovy do učebných osnov škôl alebo rozvoj rôznych mimoškolských športových aktivít. Inšpiráciu by mohli byť niektoré slovenské školy, ktorých je rozbehnutý program s mliečnymi automatmi. Deti na mliečne výrobky nedostávajú peniaze na ruku ale formou mliečnych kreditných kariet.

Literatúra:

- [1] Časopis Zdravie: Čo letí u detí, Január 2007 str.48
 [2] Obezita - novodobá epidémia storočia: Dostupné z:
www.reduktip.sk/nadvaha-a-obezita/obezita---novodoba-epidemia-storocia.aspx
 [3] Obezita u detí, MUDr. Adriana Ilavská, Diabetologická a metabolická ambulancia, Bratislava, dostupné z: < <http://www.bedekerzdravia.sk/?main=article&id=43>>
 [4] Obezita - problém viac než estetický: Dostupné z : www.ruvzvt.sk/Assets/Poradna/Obezita.html>
 [5]Nadváha (obezita): Dostupné z: www.sportujeme.sk/view.php?cislocianku=2002110501

Celiakia

Lesayová Lucia, 3. ročník

Kľúčové slová: celiakia, bezlepková diéta, formy celiakie, glutén, príznaky choroby, intolerancia potravín

Abstrakt

V našej práci sme sa zaoberali celiakiou. Mnoho ľudí vôbec netuší, čo to slovičko znamená a preto sme chceli laikom priblížiť ako sa žije s celiakiou. Celiakia je intolerancia tela na lepok, ktorý sa nachádza v mnohých potravinách, ktoré každodenne konzumujeme. Riešením je bezlepková diéta.

Keywords: celiac disease, gluten-free diet, forms of celiac disease, gluten, signs of disease, food intolerance

Abstract

The topic of our work is celiac disease. Many people have no idea at all what this word means and that is why we wanted to clarify to the public how to live with celiac disease. Celiac disease is body's intolerance to gluten which is found in many foods we eat every day. The solution is gluten-free diet.

Celiakia. Pojem pre mnohých úplne neznámy. Mnoho ľudí vôbec netuší, čo to slovičko znamená. Nevedia, že celiakia je intolerancia tela na lepok, ktorý sa nachádza v prevažnej väčšine obilovín, používaných v jedlách. Človek, ktorého trápi celiakia musí prijímať len také potraviny, kde sa lepok nenachádza. Riešením je bezlepková diéta. Dnes si môžete už všimnúť na niektorých potravinách preškrtnutý klas, ktorý značí, že výrobok je vhodný pre ľudí s touto alergiou. Donedávna to však takto nebolo. Ani základne potraviny neboli označované takýmito symbolmi, nebolo možné dostať kúpiť maličkosti ako sú múka, salámy, cestoviny či cukrovinky. Dokonca bolo ťažko zohnať obyčajný chlieb. O tomto ochorení nemali informácie viacerí detskí lekári, pritom najviac ľudí s touto diagnózou sú v predpubertálnom veku, teda deti. Zhruba za 15 rokov sa toho však dosť zmenilo. Našli sa výrobcovia, ktorí zistili, že ľudí s týmto ochorením pribúda a začali vyrábať výrobky bez lepku. Nastal pokrok, ale s ním aj ďalšie problémy. Mnoho ľudí si nemôže dovoliť kúpiť takéto výrobky, alebo iba v malom množstve. Sú totižto niekoľko-násobne drahšie ako normálne potraviny. Podstatná väčšina bežne dostupných výrobkov stále nie je označovaná symbolmi pre alergikov. A to nielen celiatikov, ale aj pre ľudí s alergiou na laktózu. A preto chcem mojou témou ukázať ľuďom čo všetko obnáša „byť celiatikom“. Ukázať, že život s celiakiou nie je náročný, keď sa dodržiava bezlepková diéta a že sa s touto diétou dá

plnohodnotne žiť. Aj keď sa dodržiavanie bezlepkovej diéty zdá veľmi prísne a náročné nie je to úplne tak. Kým si človek navykne na stravu bez lepku býva to zo začiatku komplikované a ťažké, ale s odstupom času si na to človek zvykne. Neustále kontrolovanie zloženia potravín sa pre zdravých ľudí zdá často nepochopiteľné. Veľkú úlohu v tomto zohráva preto označovanie potravín. V dnešnej dobe je to už vec, ktorá by mala byť samozrejmosťou. Od januára 2009 majú výrobcovia povinnosť vypísať kompletne zloženie potraviny a tak isto aj označenie vhodnosti pre celiatikov a iných alergikov. No aj tak mnoho výrobcov potravín neoznačuje vhodnosť produktov pre alergikov.

Celiatici sa často dostávajú do situácií, keď ľudia netušia o tejto chorobe. Preto nevedia napríklad v obchodoch poradiť, či sa v niektorých potravinách nachádza alebo nenachádza lepok. V zahraničí, hlavne v západných krajinách nie je táto vec neznáma a stáva sa už súčasťou zdravého životného štýlu. A tak by sa malo na Slovensku viac hovoriť o celiakii a bezlepkovej diéte.

„Ja som niečo viac ako ty.“

Lipková Patrícia, 2. ročník

Kľúčové slová: šikanovanie, priame a nepriame znaky šikanovania, formy, výskyt, prejavy, agresori, obeť.

Abstrakt

Cieľom mojej práce „Ja som niečo viac ako ty“ bolo informovať o závažnom probléme akým je v súčasnosti šikanovanie. V praktickej časti mojej práce som porovnala jednotlivé školy, na ktorých som rozdala dotazník. Na záver mojej práce som na základe výsledkov z dotazníka poskytla návrhy na riešenie tohto problému nielen na našej škole, ale aj na iných typoch stredných škôl, na ktorých sa šikanovanie vyskytuje vo väčšej miere.

Keywords: Bullying, direct and indirect features of bullying, forms, occurrence, manifestations, aggressors, victims.

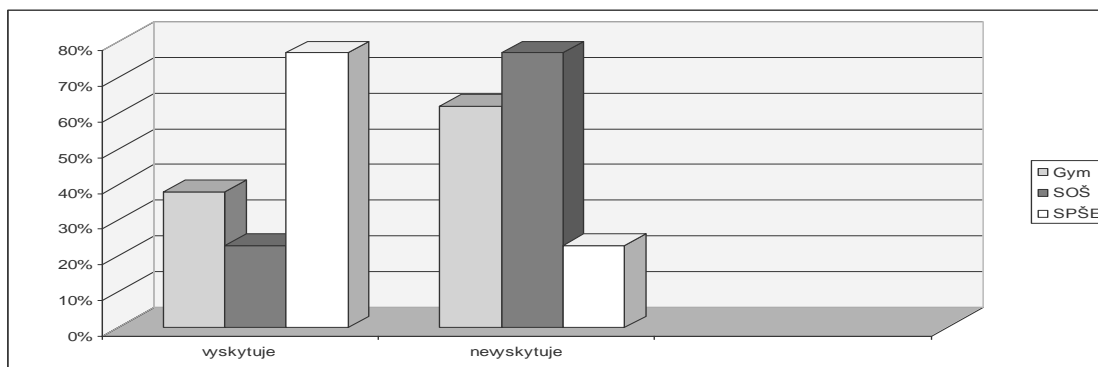
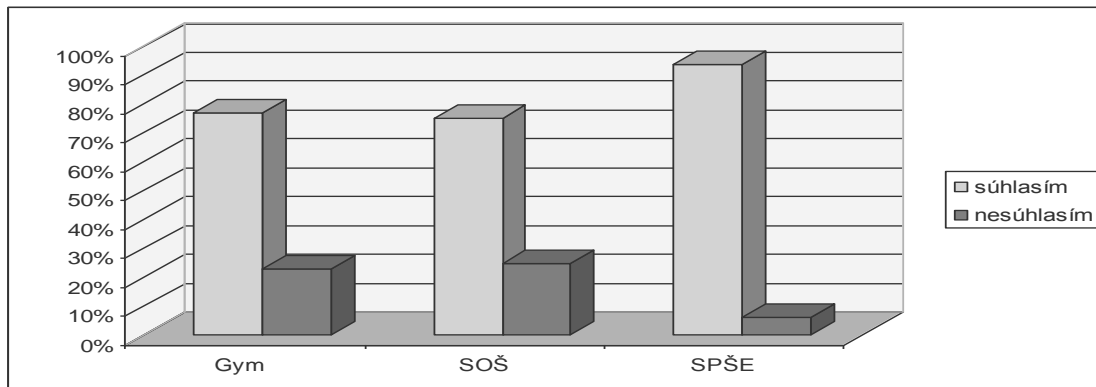
Abstract

The aim of my work “I’m something more than you” was to inform you about a serious problem which is now bullying. In the practical part of my job, I also compared individual schools, where I handed out a questionnaire. On the basis of the results of the questionnaire I provided some suggestions for solving this problem not only in our school but also in others in which bullying occurs more in the conclusion of my work

Moju prácu s názvom „Ja som niečo viac ako ty“ som si rozdelila na teoretickú a praktickú časť. V teoretickej časti som stručne popísala čo je to šikanovanie, aké má formy, kde sa najčastejšie vyskytuje, aké sú príznaky agresívneho správania voči šikanovanému, čo patrí medzi nepriame, ale aj priame znaky šikanovania, ako sa šikanované dieťa správa nielen v domácom, ale aj v školskom prostredí, kto sú protagonisti šikanovania, kto sú to agresori a čo ich vedie k tomu, aby začali šikanovať, aké sú hlavné znaky agresorov, aké deti bývajú najčastejšie šikanované, aká je úloha školy ako inštitúcie pri vyšetrowaní šikanovania a aká by mala byť prevencia šikanovania. Na začiatku mojej práce som si stanovila hypotézy, podľa ktorých som ďalej postupovala v praktickej časti práce. Súčasťou praktickej časti bol aj dotazník, ktorý som rozdala na našom Gymnáziu, na SOŠ vo Vrbovom a na SPŠE v Piešťanoch. Prostredníctvom dotazníku odpovedalo 69 respondentov – 33 – Gymnázium Jána

Baltazára Magina Vrbové, 13 - SOŠ Vrbové a 23 SPŠE Piešťany. Na základe dotazníka sa mi niektoré moje hypotézy potvrdili, no naopak niektoré sa mi vyvrátili. Z dotazníkov som zistila, že šikanovanie sa skutočne vyskytuje viacej na SOŠ ako na Gymnáziách čím sa mi moja hypotéza potvrdila.

Študenti by sa najskôr o šikanovaní rozprávali s rodičmi alebo s učiteľmi a len niekoľko študentov by sa zdôverilo svojim kamarátom. Väčšina študentov v skutočnosti šikanovanie odmieta, čím sa mi potvrdila aj moja hypotéza. Väčšina študentov šikanovanie odmieta

Dotazníkom som ďalej zistila, že tí čo šikanujú (agresori) mohli byť niekedy v minulosti sami obeťami násilia, pochádzajú z bohatých rodín alebo boli vodcami nejakých skupín. Ďalej som zistila, že študenti by chceli, aby bol ten čo šikanuje potrestaný podmieneným vylúčením zo školy. Pri tejto otázke sa mi potvrdila moja hypotéza len na SPŠE v Piešťanoch, kde väčšina študentov odpovedala, že by chceli, aby agresor bol podmienenčne vylúčený zo školy. Avšak táto moja hypotéza sa mi nepotvrdila na našom Gymnázium a na SOŠ vo Vrbovom. Na záver mojej práce som na základe poznatkov získaných z dotazníka poskytla návrhy na riešenie tohto problému. Nielen na našej škole ale myslím si, že aj na iných školách, kde sa šikanovanie vyskytuje vo väčšej miere by sa tento problém dal riešiť tým spôsobom, že by bola lepšia dostupnosť detských psychologov zriadením pracovísk na všetkých typoch škôl. Vytvoriť v rámci predmetov, ako je Etiketa a Náuka o spoločnosti, priestor na diskusie o tomto závažnom probléme, venovať sa mu v mimo vyučovacom procese v rôznych diskusných kluboch. Budovať dôveru na základe vzťahu žiak - učiteľ, žiak - triedny učiteľ a žiak - výchovný poradca.

Ilúzie na predaj

Lukáčiková Kristína, 2. ročník

Kľúčové slová: reklama, predaj, masmediálne kanály, podprahové vnímanie, spotrebiteľ

Abstrakt

V mojej práci som sa zaoberala reklamou. Túto tému som sa rozhodla spracovať pretože sa ľudia s ňou často stretávajú, každý ju pozná, sprevádza nás na každom kroku a do istej miery nás ovplyvňuje. Mojm hlavným cieľom bolo zistiť ako vplýva na jednotlivé vekové kategórie a spoločenské vrstvy.

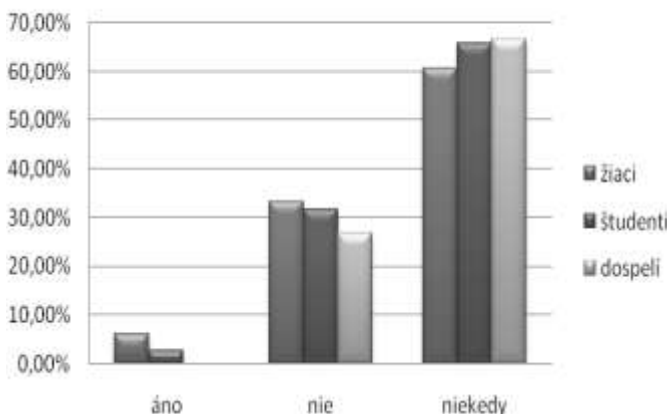
Keywords: advertising, marketing, mass media channels, subliminal perception, consumer

Abstract

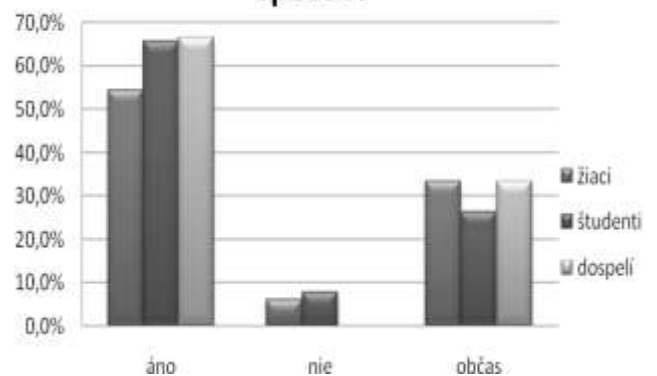
In my work I deal with advertising. I decided to focus on this issue because people are often confronted with it, everyone knows it, it accompanies us at every step and to some extent, affects us. My main goal was to find out how it affects different ages and social classes.

Hlavným cieľom mojej práce bolo poukázať ako psychicky vplýva reklama na človeka, kde sa zaoberala akú účinnosť má na spoločnosť a vekové kategórie, ktoré na ňu a ako reagujú. Túto otázku mi umožnila zodpovedať anketa, ktorá pozostávala z 9 anketových otázok a bola určená žiakom základnej školy (7.ročník), študentom gymnázia (2. a 4. ročník) a dospelým osobám. Moja téma sa týka reklamy a písať o nej ma podnietilo najmä to, že sa s ňou všetci stretávame, každý ju poznáme a sprevádza nás na každom kroku, čiže nás do istej miery ovplyvňuje. Odvšadiaľ na nás útočí či už z televízie, rádia, novín, časopisov, z internetu, alebo prípadne z billboardov umiestnených na hlavných cestných komunikáciách, tým vplýva na človeka, ktorý sa musí neustále rozhodovať medzi viacerými možnosťami. Reklamou sa rozumie akákoľvek forma **priamej** alebo **nepriamej** propagácie tovaru a služby. Pojem reklama sa prvý raz údajne objavil v anglicko-francúzskom slovníku v roku 1611 ako poľovnícky termín. Kedysi reklama nebola potrebná, pretože na trhu bol iba jeden výrobca určitého produktu. Ale so začiatkom rozvoja ekonomiky a tým pádom aj trhu sa začal aj konkurenčný boj medzi výrobcami. A práve týmto konkurenčným bojom nadobudla reklama na dôležitosť. V našich končinách sa reklama v pravom slova zmysle rozbehla až s nástupom kapitalizmu po roku 1989. Pod reklamou možno rozumieť spôsob, ktorým sa snažíme o vlastnom vyrobenom produkte informovať čo najviac ľudí.

Riadite sa pri nákupoch reklamami?

Prepínate TV počas reklamných spotov?

Reklamu môžete šíriť prostredníctvom všetkých dostupných mediálnych kanálov ako je: televízia, rozhlas, tlač, internet, e-mail, billboardy atď. Reklama v súčasnosti využíva mnohé triky na upútanie a to: výstižné slogany, pútavé farebné obaly, chytľavú melódiu, vtipy, dobré meno na základe tradície a značky a v niektorých prípadoch aj podprahové vnímanie. Podprahová reklama je jednou z foriem propagácie, ktoré sú podľa zákona zakázané. Kedy vnímajúca osoba vníma vnem ale v danom okamihu si ho neuvedomuje. Viac sa dozviete v mojej práci.

Literatúra:

- [1] www.televizia.joj.sk/reklama-web.html
- [2] www.ekonomika.sme.sk/c/4345567/reklamy-v-televizii-ubudlo-stoji-menej.html
- [3] www.birdz.sk/maslo/socialisticki-teenageri-socialisticka-re/17203-clanok.html
- [4] www.podnikam.sk/spravodajstvo.php

Vzťahy medzi súrodencami a rodičmi

Mikudíková Miriam, 2. ročník

Kľúčové slová: pochopenie, láska, dôvera, komunikácia, hádky, bitky

Abstrakt

Moju prácu Vzťahy medzi súrodencami a rodičmi som si vybrala z dvoch hlavných dôvodov. Zaujímajú ma témy z oblasti psychológie a podľa môjho názoru sú vzťahy medzi deťmi a rodičmi dosť narušené, preto som chcela nájsť riešenie tejto situácie.

Schlüsselwörter: Verständnis, Liebe, Vertrauen, Kommunikation, Streitigkeiten, Schläge

Abstrakt

Meine Arbeit „Beziehungen zwischen den Geschwistern und Eltern“ habe ich aus zwei Hauptgründen ausgewählt. Ich bin an Themen aus dem Bereich der Psychologie interessiert. Meiner Meinung nach sind die Verhältnisse zwischen Kindern und Eltern sehr gestört. Deshalb möchte ich für diese Situation eine Lösung finden.

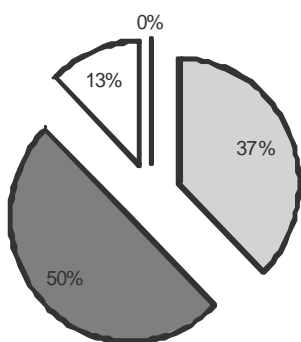
Súrodenecké hádky, bitky, zvaľovanie viny jeden na druhého, niekedy aj nadávanie a naschvál. To sa často stáva v rodinách s viacerými deťmi. Rodičov táto skutočnosť pochopiteľne trápi. Túžia po tom, aby ich deti mali pekné vzťahy medzi sebou, aby spolu dobre vychádzali, mali sa radi, držali pri sebe. Dôvodov, prečo sa deti hádajú a bojujú spolu je celá rada. Môžeme ich zhrnúť do viacerých skupín: Túžba po pozornosti: dieťa chce získať pozornosť. Túžba po uznaní: dieťa vyvolá spor len preto, aby mohlo súrodencia očierniť u rodičov a povýšiť sa nad neho. Žiarlivosť: pocit, že súrodenec je v lepšej pozícii, je viac milovaný, obdivovaný. Prenesený hnev: dieťa si na súrodencovi "vylieva" zlosť, ktorá vznikla inde. Ochrana svojich práv: dieťa si bráni pred súrodencom svoje veci, svoje teritórium. Nuda: Veľa hádok medzi súrodencami vzniká z nedostatku inej vhodnej zábavy, vlastne z "ničoho". Únava - príliš unavené deti sú ľahko vyvedené z miery, nie sú schopné kontrolovať svoje správanie. Pozitíva súrodeneckých bojov: Hoci rodičia väčšinou považujú hádky, pošťuchovanie medzi súrodencami za negatívnu súčasť rodinného života, dávajú deťom do života veľmi veľa. Pomáhajú rozvíjať emočnú inteligenciu, ktorá je pre uplatnenie v živote nesmierne dôležitá. Vďaka súrodeneckým bojom sa deti učia: vyjednávať; vyjadrovať svoje pocity; presadiť sa medzi rovnými; rozumieť psychike druhých ľudí ;

vnímať hľadisko druhého človeka; predpovedať reakcie druhých ľudí. Každé dieťa je predovšetkým samostatnou osobnosťou. Aj keď môže mať niektoré vlastnosti získané súrodeneckým poradiem, má dosť vrodenných povahových rysov, aj tých daných okolitým prostredím. Súrodenecké poradie nám iba môže napovedať určité povahové tendencie. Nedávajte súrodeneckému poradiu až tak veľkú váhu. Na povahové črty dieťaťa pôsobia aj ďalšie vplyvy: počet detí v rodine; rozdiely ich veku; pohlavie; vzťah; postihnutia dieťaťa; rozvod či úmrtie v rodine. Typické vlastnosti prvorodeného dieťaťa: Prvé dieťa v roli vodcu býva zodpovedné, organizovane cieľavedomé. Rado skúša nové ťažšie úlohy, má sklon k perfekcionizmu zmysel pre detail. Rovnaké vlastnosti bývajú typické aj u jedináčika.

Typické vlastnosti druhorodeného (prostredného) dieťaťa. Druhorodené (Prostredné) deti bývajú prispôsobivé, veľkorysé, spoločenské, diplomatické, , ale aj súťaživé. Radi spolupracujú, vedia robiť kompromisy. Tiež bývajú menej náročné. Typické vlastnosti najmladšieho dieťaťa: "Benjamínok" rodiny býva otvorený, tvorivý, zábavný, ochotný riskovať a často plný nápadov. Tiež býva veľa citovo založený, nekomplikovaný schopný motivovať ostatné.

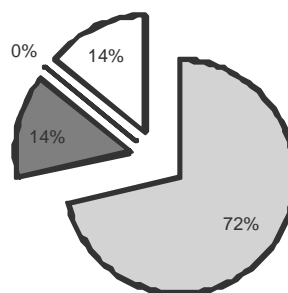
Aký je vzťah medzi rodičmi a deťmi a aký by mal byť? Vzťahy vo všeobecnosti sú dosť zložité, a vzťah medzi rodičmi a ich deťmi nie je tomu výnimkou. Stretávajú sa tu totiž dve generácie majúce odlišný spôsob myslenia, iné radosti, iné starosti, inú hierarchia hodnôt. Pokým sú deti malé, sú na rodičoch závislé, sú na nich odkázané. Síce i vtedy im rodičia odopierajú veci, po ktorých túžia a ony nerozumejú prečo, no aj tak svojim rodičom bezhlavo dôverujú, sú pre nich všetkým. No ako deti rastú, čím ďalej tým menej sú od rodičov závislé čím ďalej tým viac chcú byť nezávislé a voľné. Najväčšmi sa tieto túžby prejavujú v puberte. Začnú im blbnúť hormóny, sú náladové, všetko im lezie na nervy, chcú mať od všetkého a všetkých pokoj. Chcú byť samé, no vyhľadávajú spoločnosť, lebo ju potrebujú. Majú svoje záujmy, na ktorých im mnohokrát záleží viac ako na škole. K tomu sa pridávajú prvé ozajstné lásky, možno i prvé randenie. K tomu sa pripoja rodičia, ktorí stále len „otravujú“ s tým, že treba doma pomáhať, treba sa učiť. Nechcú svojim ratolestiam v puberte dovoliť, čo ony chcú, nedovolia im prichádzať domov neskoro, nechcú im dovoliť na nejakú akciu ísť, po ktorej tak túžia, nechcú im dovoliť veci, čo ostatným spolužiakom už dávno dovolili...

Bijete sa so súrodencami ?

- občas
- skoro stále
- nie
- každý deň

Si rád, že máš svojich súrodencov ?

- určite áno, mám ich rád
- nie, sú otravní
- neznášam ich
- neviem, je mi to jedno

Stále sa deti (pubertáči) s rodičmi hádajú, stále sú s nimi „na nože“. Puberták reaguje podráždene a rodičia spätne naňho tiež. No zoberme to aj z tej druhej strany, zo strany rodičov. Určite si uvedomujú, že ich dieťa je v problémovom období a podľa možností sa to snažia zvládnuť, niektorí lepšie, niektorí menej. Dospeláci by mali byť hormonálne vyvázenejší a niekedy neberú problémy svojich detí dostatočne vážne. Majú iné problémy, hlavu plnú práce a s ňou spojené problémy, možno aj nejaká tá nesúhra duší medzi partnermi,

nedostatok peňazí. Dospeláci majú viacej problémov i zodpovednosti Veľmi častým javom je to, že rodičia chodia domov neskoro a aj keď už prídu, tak sa svojim deťom nevenujú, sú na to príliš vyčerpaní. Nemajú na ne čas. Málo s nimi komunikujú, málo sa zaujímajú o ich problémy, nevedia počúvať, čo ich vlastné dieťa trápi. Stále je niečo dôležitejšie, urgentnejšie, až to deti prestane baviť – doprosovať sa, či im zvýšil čas.

Praktické využitie snov v bežnej realite

Ondrejková Marta, 2. ročník

Kľúčové slová: sny – sebaopoznávanie – osobný rozvoj – riešenie osobných problémov

Abstrakt

Hoci sa väčšina ľudí svojimi snami nezaobera a jednoducho ich ignoruje, aj prostredníctvom nich sa dá dozvedieť mnoho o svojej vlastnej osobnosti, a dospieť tak k sebaopoznaniu a vlastnému rozvoju, čo napomáha riešeniu mnohých osobných problémov. Preto som sa rozhodla prostredníctvom tejto práce upozorniť na to, že ľudia často hľadajú odpovede na otázky všade, len nie tam kde je to najbližšie – v sebe samom. A ďalej popísať akými spôsobmi sa dajú sny využívať aj v každodennom svete a dokázať, že táto možnosť je reálna a prístupná každému, kto má záujem.

Keywords: dreams - self-knowledge - personal improvement – solving of personal problems

Abstract

Although most people are not interested in their dreams and they simply ignore them, dreams can be the way how to know a lot about our personality and the way how to reach self-knowledge what facilitates and makes easier solving of personal psychical problems. That is why I decided to point by this work to the fact that people often look for answers to questions everywhere but not there where it is the nearest – inside themselves. Furthermore I describe the ways of the practical utilization of dreams in everyday life and I demonstrate that this function of dreams is real and available for everyone who wants to try it.

Počas existencie ľudstva je možné zaznamenať v každej dobe snahy vykladať sny – sen mal vždy svoj význam. Dnes však vieme, že účelom všetkých snov je s fyziologického hľadiska ukládanie nadobudnutých poznatkov do dlhodobej pamäte, sen je teda v prvom rade nástrojom učenia. Na druhej strane, sny nevplyvajú len na naše telo, ale aj na psychiku. Sen je vyjadrením mimovoľného psychického procesu, uniká vedomému vplyvu, predstavuje pravdu, takú aká je, nie takú, akú predpokladáme, či akú si prajeme. Nie je možné zapamätať si ich všetky - prirodzenou cestou si človek pamätá len tie najdôležitejšie a celkom stačí, ak im venujeme pozornosť napríklad v období krízy.

Praktická časť práce je založená na zmonitorovaní všeobecného prístupu k snom, na analýze vlastného sna a zachytení vlastných skúseností s vedomým snívaním. V prvom rade som sa zamerala na vzorku 100 študentov vo veku 15 - 20 rokov a podarilo sa mi potvrdiť, čo som očakávala a síce, že ľudia sa stavajú k možnosti využitia svojich snov skôr skepticky. Aj keď v istých prípadoch pripúšťame, že sny môžu mať nejaký význam. Ďalej sa ukázalo, že vo výklade snov prevláda ešte stále prístup na hranici medzi logikou a poverčivosťou - používanie snárov je ešte stále dosť populárne. V oblasti otázky vedomého snívania a možnosti nadobudnutia kontroly nad svojimi snami sa ukázalo, že vedomé snívanie nie je všeobecne úplne zavrnuté ako niečo paranormálne, a že existujú ľudia, pre ktorých je

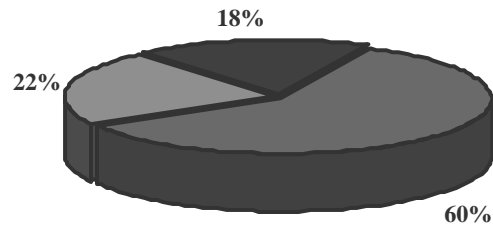
vedomé snívanie celkom prirodzenou a častou záležitosťou, aj keď predstavujú len menšinu. Nejde teda až o takú raritu ako by sa mohlo zdať. V skutočnosti je to častý (no nie úplne bežný) jav, ktorého kvalita a frekvencia sa dajú rozvíjať. Nakoniec som však dospela k názoru, že je možno lepšie nechať niekedy veciam prirodzený priebeh a nesnažiť sa všetko ovplyvňovať svojou vlastnou vôľou. Je na každom, ktorú z možností by si vybral.

Táto práca bola postavená na tom, že sny sú akýmsi oknom do ľudského nevedomia, ktoré je doteraz len málo prebádané. To je jeden z hlavných dôvodov prečo sa zaoberať svojimi snami. Tieto vyjadrenia sa môžu mnohým zdať neobjektívne. Ale keďže sa sníva všetkým a každý z času na čas koná intuitívne, verím, že moja práca bude pochopená aspoň v teoretickej rovine. Osobne som presvedčená, že sen je jednou z ciest ako znovu nadviazať kontakt sám so sebou a to vidím ako vo vlastných snoch, tak v celom rozsahu možnosti využívania snov, pretože aj keď nie všetky, ale sny majú význam.

Ľudská psychika

Prikladáte svojim snom nejaký význam ?

- v istých prípadoch áno - ak zažívam nejaké nečakané udalosti
- žiadne - sú to len neusporiadané nezmysly
- každý sen má svoj význam - snažím sa ich čo najviac pochopiť

Literatúra:

- [1] Fuks, Paul: Sny. Brno: KMa s.r.o., 2007. 14 s. ISBN 978-80-7309-513-0
- [2] McElroy, M.: Lucidné snívanie pre začiatok. Bratislava: Ikar, 2008. 88 s. ISBN 978-80-551-1753-9
- [3] Freud, Sigmund: Výklad snů: O snu. Praha: Psychoanalytické nakladatelství, 1998.
- [4] Jung, C.G.: Snové symboly individuálního procesu. Brno: Nakladatelství Tomáše Janečka, 1999.

Paličkovanie v okolí Vrbového

Peterková Lenka, 2. ročník

Kľúčové slová: Paličkovaná čipka, techniky paličkovania, valec, paličky, história

Kľúčové slová:

Abstrakt

V našej práci sme sa zamerali na paličkovanú čipku v okolí Vrbového. Okrem nej sú tu spomenuté aj regióny na celom území Slovenska a v krátkosti história v Európe. V práci spomínam základné techniky paličkovania a tiež pomôcky na paličkovanie. Tému sme si vybrali, pretože my sami paličkujeme a aby sme zvýšili záujem o tento druh ručnej práce.

Keywords: bobbin lace, bobbin technology, sticks, drum, history.

Abstract

In my work I concentrated on the bobbin lace around Vrbové. In addition, I mentioned all regions on the territory of Slovakia and its history in Europe. Basic techniques and bobbin tools are stated in my work. I have chosen the topic, because I create bobbin laces and I want to increase the interest in this type of handwork.

Cieľom našej práce bolo oboznámiť s históriou a technikou paličkovanej čipky. Rozhodli sme sa na základe toho, že sme sa stretávali s otázkami čo je paličková čipka a im podobnými. Bez podrobnejšieho prečítania odbornej literatúry, ktorá sa paličkovanou čipkou zaoberala sme ani mi sami nevedeli presne povedať, o čo ide. História čipky je veľmi bohatá čo sa týka celej Európy, nedá sa presne určiť, kedy paličkovanie vzniklo. V každej krajine to bolo v inom čase a za iných okolností v závislosti od potrieb ľudí danej doby a hlavne krajiny alebo oblasti. Paličková čipka sa používala pri rôznych príležitostiach. Išlo najmä o dozdobenie odevu, hlavne sviatočného (kroje na nedeľu), ale aj honosných šľachtických šiat, ktoré boli často z veľkej miery paličkované. No nepoužívali sa iba do odevov postupom času a hlavne storočí sa začali využívať ako dekorácie do domov a sídiel teda ako obrusy, neskôr aj obrazy. Paličkovať sa mohlo v dielňach alebo v skupinách. Skupiny tvorili ženy, ktoré si paličkovali pre seba a nie na predaj. V dielňach sa paličkovalo hlavne na predaj alebo na objednávky. Tiež existovali paličkárske školy a vznikali aj knihy s podvinkami. V našej práci by sme sa v prvom rade chceli zaoberať oblasťou strednej Európy, slovanských krajín, ale najmä na územie Slovenska, kde má každý región svoju špecifickú čipku a spôsob paličkovania. Z regiónov Slovenska sme si vybrali krakoviansku čipku, ktorá sa paličkuje v blízkosti nášho mestečka v Krakovanoch. Je to hustá čipka pletená hrubými niťami. Nepletú sa dvoma párami nití, ale štyri sa opletajú piatou niťou čím vzniká ploštičia. Táto technika je na Slovensku, ale aj vo svete unikát, pretože sa nikde inde nepaličkuje. No nevynechám ani ostatné regióny Európy a jej postupné šírenie do celého sveta. Dnes existuje aj veľa klubov a tiež rozličných súťaží v paličkovaní, ktoré sú spojené s výstavami celosvetového rozmeru. Niektoré z nich sa organizujú aj u nás na Slovensku.

ob.č.1: krakovianska čipka

obr. č.2: krakovianska čipka

Literatúra:

- [1] Geciová-Komorovská, V.: Slovenská ľudová paličková čipka: Regionálne typy čipiek. 1. vyd. Bratislava: Alfa, 1989. 24-185s. ISBN 80-05-00163-0
- [2] Mišík, V.: Škola paličkovania: Pracovné pomôcky. 1.vyd. Bratislava: Alfa, 1988, 14-17s.
- [3] Trandžíková, M.: Paličkujeme: Technika Paličkovania 2. vyd. Bratislava: Alfa, 1983. 13-37s.

Citrónová alebo svetložltá

Deana Piscová, 2. ročník

Kľúčové slová: farba, pohlavie, význam farieb, psychológia farieb, vplyv, výskum

Abstrakt

V mojej práci som sa zaoberala mužským a ženským pohlavím pri nazývaní farieb. Hypotéza bola stavaná na tom, že muži a ženy rozlične charakterizujú a nazývajú farby. Práca je zameraná hlavne na mužské pohlavie, pretože že muži poznajú menej farieb ako ženy.

Keywords: colour, sex, meaning of colours, psychology of colours, effect, examination

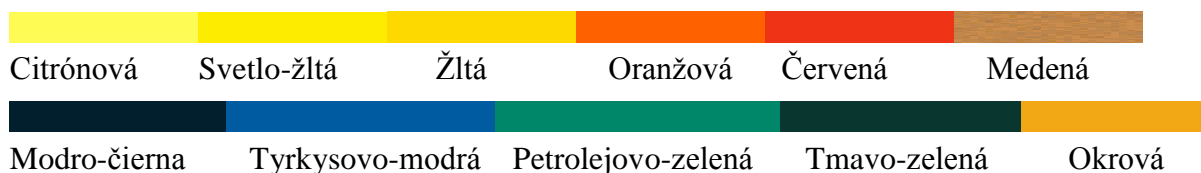
Abstract

I want to prove that men and women have different views of naming colours. The work mainly deals with men because my hypothesis is that men know less colours than women.

Vzťah človeka k farbám vyjadruje jeho pocity a momentálne nálady. V určitej fáze života uprednostňujeme isté farby a potom nastane zmena. Ľudské emócie i mentalita sú podriaďované citovému obdobiu, ktoré práve prežívame. Malé deti obľubujú ružovú farbu, ak je tam potreba bezpodmienečnej lásky, teenager obľubuje čiernu ako prejav kreativity, demonštrácie k okoliu zachovať si odstup. Ľudia, ktorí vystupujú na verejnosti, sú radi v modrom. Modrá upokojuje publikum i rečníka. Modrú však radi užívajú i ľudia ktorí chcú pokoj, ale nedokážu o tom komunikovať. Červená aktivizuje a prebúdza k činnosti, oranžová lieči šoky a traumy, tyrkys podporuje kreativitu, korálová súcít. Keď si vyberáme určitú farbu, robíme to intuitívne pre dosiahnutie vnútornej harmónie a rovnováhy. Reč farieb je univerzálny jazyk, ktorý cez telo a podvedomie dostáva do vedomia príčinu našich konaní. Každý má v sebe množstvo zážitkov, emócií, vzorcov, zvykov, reakcií na určité situácie. Množstvo našich návykových reakcií je nevedomých. Ak o nich nevieme, nemáme nad nimi žiadnu kontrolu. Zvolené farby rozprávajú náš príbeh. Hovorí o tom, čo cítime, čo sme prežili, ako myslíme. Zároveň nám tie isté farby ponúkajú kľúč k riešeniu, aby sme boli schopní prevziať zodpovednosť za svoj život, za naše voľby (rozhodnutia). Na každého z nás majú veľký vplyv farby. Hoci nie vždy si ich pôsobenie uvedomujeme, určite ste už zažili pocit, že vám príde vhod pestrofarebné oblečenie po ťažkých dňoch, inokedy sa cítite lepšie v neutrálnych farbách - čiernej či bielej. Často to závisí od našej nálady, ale aj od toho, po čom naše telo a duša baží, čo im chýba.

Vo všeobecnosti platí, že bledšie svetlejšie farby dodávajú miestnostiam vzdušnosť a opticky zväčšujú priestor. Naopak, tmavé farby zasa vzbudzujú dojem menšieho priestoru a pôsobia intímnejším dojmom. Ak hľadáme upokojenie, miernosť a harmóniu, môžu byť pre nás tými pravými farby ako modrá či zelená. Dôležitý je však aj odtieň - napríklad svetlomodrá pôsobí upokojujúco a uvoľňujúco. Naopak však tmavomodrá vyvoláva často pocit smútku až depresívnu náladu. Pokiaľ chceme skôr farby, ktoré vás povzbudia, nabijú energiou a dodajú radosť zo života, zamerajte sa skôr na oranžovú alebo žltú. Chceme farbu doslova nabitú energiou, ktorá je navyše i symbolom vášne a lásky? Voľme červenú. Táto farba má dokonca schopnosť povzbudzovať chuť do jedla, takže pozor na červené steny v kuchyni, ak sa snažíte nejaké to kilo zhodiť.

Na mojej práci sa zúčastnilo 24 žiakov našej školy- Gymnázium Jána Baltazára Magina vo Vrbovom, 12 dievčat a 12 chlapcov. Z toho 2 dievčatá a 2 chlapci z každého ročníka: 1.A, 2.A, 2.B, 3.A, 4.A a 4.B. Ich úlohou bolo určiť názvy rôznych farieb (viď. nižšie).

Výsledkom mojej praktickej práce sme boli milo prekvapení. Táto práca bola zameraná voči mužom, no výsledok hovorí o inom. Síce len veľmi tesne, muži z 11 vzoriek určili viacej správnych odpovedí (52) ako ženy (50). Je to prekvapujúce, no je to tak. Hypotéza o veku sa nepotvrdila, i keď najlepší sa umiestnili najstarší žiaci našej školy.

Literatúra:

- [1] Ako vybrať farby? dostupné z: www.lepsiebyvanie.centrum.sk/moj-byt/231154/ako-vyberat-farby->
- [2] Collor terapia dostupné z: www.lemonkka7.estranky.sk/clanky/vselico/collor-terapia>
- [3] Čo je farba? dostupné z: www.akotofunguje.hlasas.sk/clanok/veda-a-technika/fyzika/co-je-farba->
- [4] Feng šuej - Hra farieb a ich vplyv, dostupné z : www.woman.sk/
- [5] Kurz: Reč farby a jej vplyv na rozvoj osobnosti, dostupné z: www.zivotpo.sk/portal/

Očkovanie

Veronika Remišová, 2. ročník

Kľúčové slová: očkovanie, história, očkovacie látky, účinnosť, nežiaduce reakcie, anketa

Abstrakt

Vo svojej práci som sa venovala problematike očkovania, zaoberala sa jeho históriou, vývojom, taktiež som zisťovala, aké sú základné poznatky a informovanosť o očkovaní u našich študentov a aký majú naň celkový názor. Súčasťou bol aj vlastný výskum, ktorý sa zaoberal anketou, neskôr zapísanou do grafov. Bola položená študentom nášho gymnázia, odpovedalo spolu 80 študentov.

Keywords: vaccination, history, vaccines, effectivity, undesirable effects, poll

Abstract

In my work I was dealing with vaccination, its history, development, I also questioned what basic knowledge and awareness of vaccination our students have and how they view it overall. The original research was also dealing with the poll which was transferred into charts. Eighty students of our grammar school responded to it.

Očkovanie, alebo odborne vakcinácia (z lat. vacca - krava) predstavuje vpravenie očkovacej látky do ľudského organizmu, ktorý si následne vytvorí ochranné protilátky proti antigénom obsiahnutým vo vakcíne. Tie potom majú človeka alebo zvieru chrániť pred infekciou vyvolanou patogénmi, ktoré by neočkovanému jedincovi inak mohli spôsobiť ochorenie. Cieľom je zabezpečiť tvorbu špecifických protilátok proti mikroorganizmom a zároveň navodiť imunologickú pamäť, čím sa má zabezpečiť dlhodobá, optimálne doživotná ochrana.

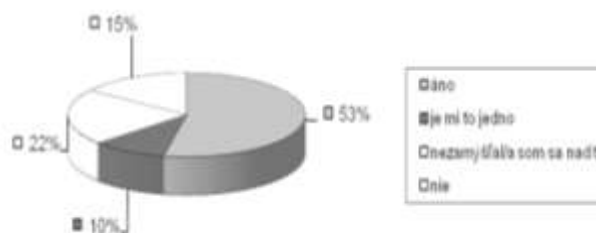
Písanie tejto práce ma naučilo redukovať množstvo faktov a vybrať z nich dôležité informácie. Pri spracovaní teoretickej časti práce som nadobudla celkový prehľad o očkovaní

a tiež nové poznatky, týkajúce sa účinkov a účinnosti jednotlivých očkovacích látok, ktoré sú zaradené medzi povinné očkovacie látky.

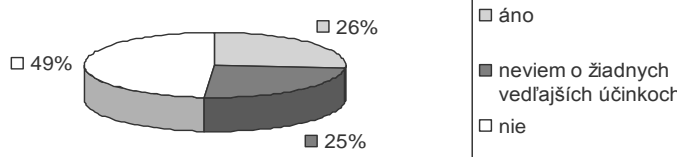
Veľmi ma však ovplyvnila praktická časť práce, ktorú som spracovala v dotazníku pre zistenie, aké sú poznatky o očkovaní, aká je základná informovanosť o očkovaní na našej škole, ako k nemu študenti pristupujú a ako vzhliadajú na dopady jeho zanedbávania.

Zistila som, že študenti nemajú až také dostatočné informácie o účinnosti niektorých vakcín a celkovo o očkovaní, čo je spôsobené možno aj ich nezaujmom o danú problematiku.

Myslíte si, že je očkovanie správny spôsob ako chrániť svoje zdravie?

5. Stretli ste sa už niekedy s vedľajšími účinkami po zaočkovaní?

Odzrkadlilo sa to aj na pomerne dosť vysokom percente odpovedí ohľadom nežiaducich účinkov v mojom dotazníku, v ktorom študenti napr. o žiadnych ani len neboli informovaní. Som rada, že som sa taktiež aj ja osobne pri tvorbe tejto práce oboznámila s mnohými nežiaducimi účinkami očkovacích látok, ktoré mi doposiaľ boli známe v minimálnej miere.

Literatúra:

[1] www.epis.sk/InformacnaCast/Ockovanie.aspx

[2] www.epis.sk/InformacnaCast/Ockovanie/Ockovanie-proti-chripke.aspx

Liečivé účinky Aloe vera

Monika Šteruská, 2.ročník

Kľúčové slová: Žiarivá horká substancia, „zázračný gél“, protirakovinové účinky, omladzujúce účinky.

Abstrakt

V mojej práci som sa zaoberala liečivými účinkami Aloe vera. Zisťovala som, či študenti Gymnázia Jána Baltazára Magina vo Vrbovom poznajú Aloe vera a jej detoxikačné a liečivé účinky. Opísala som pestovanie rastliny Aloe vera, jej liečivé účinky. Záver mojej práce tvoril anonymný dotazník, ktorý vyplnilo 100 študentov našej školy. Tvorilo ho 5 anketových otázok.

Keywords: bright bitter substance, “miracle gel”, anticancer effects, rejuvenating effects.

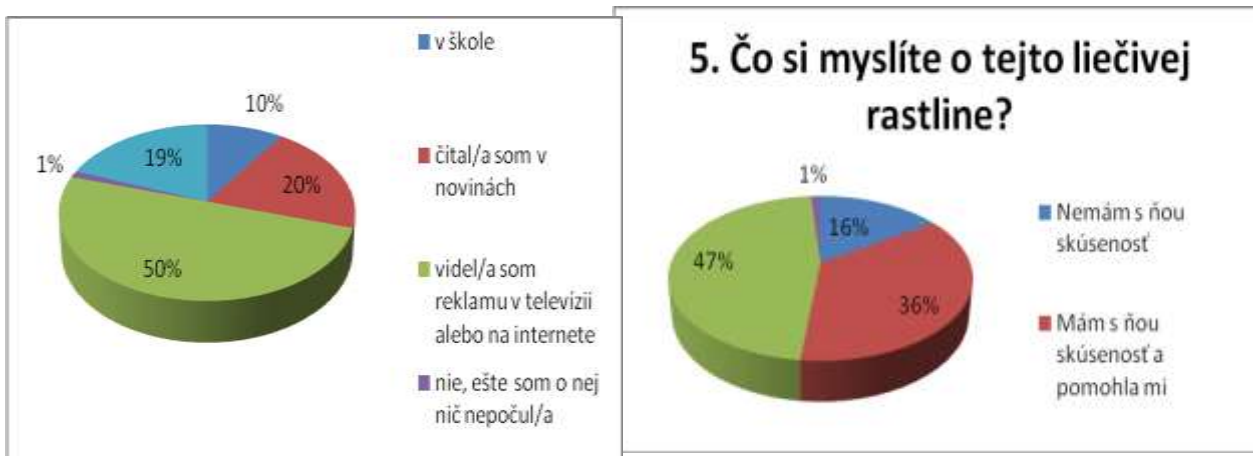
Abstract

In my work I deal with the healing effects of Aloe vera. I tried to find out whether the students of Grammar School of Ján Baltazár Magin in Vrbové knew Aloe vera and its detoxification and healing effects. I described the cultivation of Aloe vera and its medicinal

properties. The conclusion of my work consisted of an anonymous questionnaire completed by 100 students of our school. It was formed by 5 questions.

V mojom projekte sa hlavne zaoberám, čo Aloe vera vlastne je. Odborná literatúra uvádza, že existuje približne 200 druhov Aloe, pričom pre farmaceutické účely sa využívajú iba 3 - **Aloe Kapská** (Aloe Ferox), **Aloe stromovitá** (Aloe Arborensis) a **Aloe pravá** (Aloe Vera alebo Aloe Barbadosis Miller). Najznámejšia pre svoje liečivé účinky je posledne spomenutá a to Aloe pravá. Aloe u nás voľne nerastie a poznáme ju iba v pestovanej podobe. Patrí k suchomilným rastlinám, s mäsitými, často na okraji rôzne trnisto zubatými listami. Aloe sú nenáročné rastliny. Milujú slniečko a v lete pravidelnú zálievku, nie však premokrenie substrátu. V zime sa zálievka obmedzí na minimum a teplota zníži na 5 - 10 stupňov Celzia. Aloe nie je potrebné hnojiť. Patrí do čeľade liliovitých, dorastá až do výšky jedného metra a šírka listov môže byť až pätnásť centimetrov. Aloe vera pochádza z Afriky. Priaznivé účinky, či už na vnútorné, alebo na vonkajšie použitie má najmä gél, ktorý je vo vnútri listov. Aloe vera sa však zbierajú až po štyroch rokoch od začatia pestovania tejto rastlinky.

V anketových otázkach som sa pýtala študentov, či poznajú rastlinu Aloe vera na túto otázku odpovedalo 99% študentov, že poznajú túto rastlinu. Je to dôsledok toho, že existuje veľmi veľa reklám na liečivosť tejto rastliny. A to vlastne je ďalšia anketová otázka na túto otázku študenti odpovedali nasledovne na grafe č. 1 .

Veľa študentov používali, ale väčšinou konzumovali výživný gél z listov tejto rastliny. Niektorým študentom aj pomohla. Zistila som to pomocou ďalšej anketovej otázky a moje výsledky sú vyhodnotené v grafoch takto.

Literatúra:

[1] www.aloevera.lober.sk/zlozenie-aloe-vera/

[2] LR magazín - Skúsenosti s AV, Jana Potočová, 4/2009 str.25

Porucha obranyschopnosti, MUDr. Tomáš Kampe, str. 22-23

Použitie AV, Prim. MUDr. Milan Čarvaš, str. 20- 21

OŽP: Železiarne U.S.Steel alebo pohroma východného Slovenska,

Dominika Šusterová, 2. ročník

Kľúčové slová: ovzdušie, PM10, CO, U.Steel Košice, Veľká Ida

Abstrakt

V dnešnej dobe sa čoraz viac môžeme stretávať so znečisťovaním životného prostredia, či už ľuďmi samotnými alebo veľkými fabrikami. Jednou azda z najväčších prevádzok sa stali železiarne na východe Slovenska. A práve to bol dôvod, prečo som si na stredoškolskú odbornú činnosť vybrala tému o U.S.Steel Košice. Isto netreba staršej generácii pripomínať, že ani nie jedno desaťročie dozadu sa práve v priestoroch vtedajších Východoslovenských železiarní udiala azda najväčšia katastrofa železiarní. Mnohí si však neuvedomujú, že to, čo sa stalo, sa môže zopakovať. Aj vtedy predsa prevádzkari upokojovali obyvateľov dedín, ktoré sa nachádzali v bezprostrednej blízkosti VSZ, že sa nič nemôže stať, že všetko je v poriadku. V teoretickej časti som preto rozpísala ako dnešné železiarne U.S.Steel, ale taktiež aj katastrofu z 1996 – presne, keď som ja mala len 3 a pol roka. No okrem týchto teoretických častí sa venujem aj znečisťovaniu ovzdušia v mojej rodnej dedine menom Veľká Ida. V praktickej časti som uviedla grafy zloženia ovzdušia pre PM10 a CO a tak, ako som predpokladala, jeho hodnoty sa žalostne odlišovali od maxím, no dokonca i miním.

Keywords: air, PM10, CO, U.S.Steel Košice, Veľká Ida

Abstract

Nowadays, we are more and more often observers of our environment being polluted by individual people as well as big factories. Ironworks in the east of Slovakia have become one of the largest of such factories. This is why I have chosen the U. S. Steel Kosice as a topic for my paper. I believe it is not necessary to remind the older generations of the fact that, less than a decade ago, one of the hugest ironworks catastrophes happened right in the factories of this company. Many, however, do not realize that what happened once can happen again. At the time of the catastrophe, operators of the factory used to calm the population living in the neighbourhood down, saying that nothing could ever happen and everything was alright. That is why the theoretical part of my paper describes not only today's U. S. Steel, but also the catastrophe of 1996 - time when I was only 3.5 years old. In addition to this, I also write about the air pollution in Veľká Ida, a village where I was born. In the practical part, I include diagrams of the amount of PM10 and CO in the composition of air and, as I had expected, their values were ruefully above their maximums, but, what is more, the minimums as well.

Veľkým nepriateľom tých, ktorí sa aspoň sčasti venujú problematike ochrane životného prostredia sa stáva neinformovanosť ostatných ľudí. Veď povedzme si úprimne, koľko z nás mladých ľudí sa kedy opýtalo na to, ako sa dá Zemi pomôcť? Kto sa kedy snažil obrátiť sa na niekoho s kompetenciou riešiť zlé podmienky prípadne ohrozovanie vôd, pôd a ovzdušia? Je pravda že sa to nedá vyčítať, aspoň nie mladíkom, ktorí nemali odkiaľ čerpať vzory.

Riešenia

Ako riešenie pre dosiahnutie čistejšieho životného prostredia vo Veľkej Ide navrhujem:

Zastavenie prevádzky U.S.Steel Košice - NEREÁLNE

Výsadba stromov na hraniciach železiarní pre čiastočné udržiavanie prachu

Zhodnotiť spôsob výroby a spracovania železa

Literatúra:

MATHE B. – Veľká Ida, 750, Vydavateľstvo STER 2001, ISBN 80-968604-1-0

Kronika Obce Veľká Ida

<http://www.shmu.sk/sk/>

http://www.sazp.sk/slovak/periodika/sprava/sprava2000/06_riz_factory/kap6_04_2.html

Elektronický zborník

Filip Tomčík, 1. ročník

Kľúčové slová: HTML , CSS , PHP

Abstrakt

Cieľom mojej práce bolo vytvoriť elektronický zborník prác ku literárnej súťaži Keď si vymýšľam , tým zároveň zmodernizovať zoznam literárnych diel.

Elektronický zborník je napísaný v jazyku HTML a CSS.

Jazyk HTML je najzákladnejší programovací jazyk na tvorbu web stránok.

Jazyk CSS je veľkou pomôckou pre jazyk HTML , pomocou ktorého som umiestňoval objekty.

Keywords: HTML , CSS ,PHP

Abstract

The aim of this work is to create an electronic anniversary volume of literary works to the “Keď si vymýšľam” competition , and this way also modernize the list of literary works.

Electronic collection is written in HTML and CSS.

HTML is the most basic programming language for creating web pages.

CSS Language is a great tool for HTML, by means of which I have placed the objects.

Zborník je napísaný hlavne kvôli účelu zmodernizovania a sprehľadnenia literárnych prác.

Jazyk HTML - Skratka z anglického HyperText Markup Language, značkovací jazyk pre hypertext. Je jedným z jazykov pre vytváranie stránok v systéme World Wide Web, ktorý umožňuje publikáciu stránok na Internete. Pôvodne bol určený ako veľmi zjednodušená podmnožina jazyka SGML, ktorý sa používa v organizáciách s komplexnými publikačnými požiadavkami, ale neskôr sa stal samostatným štandardom (ISO/IEC 15445:2000). Špecifikáciu jazyka HTML udržiava World Wide Web Consortium(W3C). Aktuálna verzia je HTML 4.01, ale W3C plánuje nahradiť HTML jazykom XHTML, implementáciou jazyka XML, ktorá zjednoduší prácu prehliadačov aj tvorcov web stránok. HTML kladie dôraz skôr na prezentáciu informácií (odseky, fonty, váha písma, tabuľky atď.).

Jazyk CSS – Kaskádové štýly (*Cascading Style Sheets*) Pomocou kaskádových štýlov sa vytvárajú štruktúrované dokumenty, teda oddeľuje sa obsah dokumentu (HTML) od jeho vzhľadu (CSS). Získa sa tým prehľadný a jednoduchý kód. CSS je možné presunúť do externých súborov, zmenší sa tým dátová veľkosť a dá sa jedným súborom zmeniť celý štýl stránky. CSS zaručuje rovnaké vykresľovanie vo všetkých prehliadačoch. Avšak nie vždy je jednoduché dosiahnuť optimalizovaný kód CSS pre celú škálu prehliadačov.

PHP (*PHP: Hypertext Preprocessor*) je populárny open source skriptovací programovací jazyk, ktorý sa používa najmä na programovanie klient-server aplikácií (na strane servera) a pre vývoj dynamických webových stránok. PHP bolo inšpirované jazykmi podporujúcimi štruktúrované programovanie; najviac vlastností prebralo od jazyka C a jazyka Perl. V neskorších verziách bolo rozšírené o možnosť používať objekty. Jedna zo zaujímavých vlastností PHP je, že umožňuje viac ako bežný skriptovací jazyk. Vďaka modulárnemu návrhu možno PHP používať aj na vývoj aplikácií s užívateľským rozhraním (GUI).

Svet nevidiacich

Valová Katarína, 1. ročník

Kľúčové slová: nevidiaci ľudia, poruchy oka, pomôcky, Braillovo písmo, UNSS, pokusy

Abstrakt:

Moja práca má meno „Svet nevidiacich“. Chcela som dokázať, že ich svet a život nie je ľahký. Potrebujú mnoho zvláštnych pomôcok. Potrebujú aj našu pomoc a nie ľútosť. Moje pokusy mi to potvrdili.

Keywords: blind persons, eye defects, Braille writing, UNSS, experiments

Abstract:

My work is named “World of blind persons”. I wanted to prove that their world and life is not easy. They need many special aids. They also need our help, but not our pity. My experiments proved it to me.

Myslím, že mnoho z nás si ani nevie predstaviť život bez toho, že by nevidel, čo sa okolo neho deje, nevidel by svojich kamarátov a tváre svojich rodičov. Svoj zrak berieme ako samozrejmú vec. Aký je teda svet nevidiacich? Je to len svet temna a čierňavy? Nie. Pre nich je tento svet rôznofarebný, pretože majú svoju vlastnú fantáziu a veci si predstavujú po svojom. Niektorí nevidiaci si vo svojom svete bez obrazu zvykli a cítia sa v ňom dobre, iní pre svoje postihnutie dennodenne trpia.

Zrak je pre človeka významný analyzátor. Zrakom vníma viac ako 80% všetkých informácií. Jeho strata alebo vážne poškodenie môže viesť ku vzniku mnohých komplikácií a problémov. Vyrovnáť sa s touto stratou alebo poškodením, naučiť sa prekonávať dôsledky, ktoré z toho vyplývajú, je pre zrakovo postihnutého, ale i pre jeho rodinu, priateľov, či kolegov, náročné. 1,5 – 2 % populácie má vážne problémy so zrakom. Z tohto počtu tvorí viac ako dve tretiny ľudí nad 60 rokov. Zrakových postihnutí, príčin vzniku zrakového postihnutia, diagnóz

a prognóz je veľmi veľa. V našej terminológii pod zrakovo postihnutými osobami sú zahrnuté osoby:

- nevidiace – úplne stratili zrak, dokážu vnímať maximálne svetlo, ale nedokážu určiť jeho zdroj;
- prakticky nevidiace – dokážu rozoznať svetlo, obrysy a tvary predmetov, ale svoj zrak nedokážu efektívne využiť;
- slabozraké – tieto osoby majú vážne poškodený zrak, ale dokážu disponovať jeho zvyškami
- binokulárne chybné – je to porucha videnia oboma očami. Zaraďujeme sem škuľavosť a tupozrakosť;
- hluchoslepé – je to kombinované poškodenie zraku a sluchu, avšak u nás sa s tým stretávame len zriedka.

Poruchy videnia vznikajú kvôli mnohým ochoreniam a poškodeniam oka ako:

- Katarakta – sivý zákal

Ide o ochorenie šošovky, ktoré postihuje zväčša starších ľudí. Zdravá šošovka je priehľadná, ale pri tomto ochorení sa postupne zakaluje. To spôsobuje neostré videnie, postupným zakalovaním šošovky sa videnie zhoršuje do takej miery, že chorý je schopný rozlíšiť iba svetlo a tmu. Kataraktu možno liečiť chirurgickým odstránením zakalenej šošovky. Odstránená šošovka sa nahrádza okuliarmi alebo voperovaním umelej šošovky. Prognóza ochorenia je dobrá.

- Makulárna degenerácia sietnice

Toto ochorenie sietnice sa objavuje najčastejšie u starších ľudí. Vznikom škvŕn a degeneratívnych zmien v mieste najostrejšieho videnia, tzv. žltej škvŕny na sietnici, dochádza k strate centrálného videnia. Takíto ľudia postupne prestávajú vidieť detaily, napr. tváre osôb a nevedia čítať čiernotlač.

- Diabetická retinopatia

Je to ochorenie sietnice, ktoré spôsobuje cukrovka. Oslabujú sa krvné cievy, ktoré vyživujú sietnicu, praskajú a rozvetvujú sa. Tým vytvárajú degeneratívne ložiská a tie vedú k poruchám videnia a k výpadom zorného poľa. Toto ochorenie spôsobuje tzv. kolísavé videnie, ktoré je dôsledkom zmien stavu hladiny cukru v krvi.

- Glaukóm – zelený zákal

Je to ochorenie, ktoré spôsobuje zvýšený vnútroočný tlak, ktorý deštruktívne pôsobí na sietnicu. Väčšinou postihuje ľudí po štyridsiatke. Spôsobuje zníženú zrakovú ostrosť, poruchy zorného poľa, až stratu zraku. Liečba je zameraná na stabilizovanie vnútroočného tlaku.

- Pigmentová degenerácia sietnice

Je to dedičné ochorenie sietnice. Prvý príznak je tzv. vlčia tma (zlé videnie za šera). Na sietnici sa vytvoria pigmentové tmavé ložiská, ktoré sa šíria z periférie k centru. Stav sa prejaví okolo puberty a postupne sa rozvíja. Spôsobí, že zorné pole sa zúži až na tzv.

tunelové videnie, pričom zraková ostrosť zväčša neklesá. Toto ochorenie môže viesť až k strate zraku

- Usherov syndróm

Je to vrodené ochorenie sluchu, ktoré je sprevádzané pigmentovou degeneráciou sietnice. Nevidiacim osobám ich život uľahčuje mnoho pomôcok ako biele slepecké palice, Braillovo písmo, pichtov stroj, diktafóny, indikátory hladiny a svetla, ozvučené váhy, ale aj my, ľudia.

Veľmi im môžeme pomôcť napríklad pri nakupovaní, sprevádzaní a iných činnostiach. Špeciálnou pomôckou pre nich je slepecký pes.

Pri svojej práci som robila niekoľko pokusov, ktoré boli ako aj s nevidiacou osobou, tak ja s osobou, ktorá je vidiaca a jej som zaviazala oči. Tieto pokusy mi potvrdili moju teóriu. Že nevidiaci ľudia to nemajú vo svojom živote ľahké a tomuto životu sa dokonale prispôbili.

Prvá úloha bola Orientácia v priestore. S touto úlohou nevidiaca osoba nemala žiadny problém, naopak osoba, ktorá mala zaviazané oči mala s tým značné problémy a nevedela využívať paličku.

Druhý pokus bol Prečítaš to? Tento pokus bol určený len pre vidiaceho človeka. Mal prečítať písmená len pomocou hmatu. Písmená boli veľké 3 cm a na princípe Braillovoho písma. Z desiatich písmen uhádla iba 5.

Ďalším pokusom bolo Vieš sa najesť a naliať si vodu do pohára? Úlohou bolo natrieť si rožok maslom, dať si naň šunku a zjesť to. Vidiaca osoba narobila okolo seba neporiadok, ešte aj seba ušpinila, ale naopak nevidiaca osoba s tým problém vôbec nemala. Druhou časťou pokusu bolo naliať si vodu do pohára. S touto úlohou ani jeden z nich nemal problém.

Vieš si po sebe spraviť poriadok? je pokus, v ktorom mali vyhodiť servítok do smetného koša. Osoba so zaviazanými očami si musela kôš ohmatkať, aby mohla servítok vyhodiť. Nevidiaca osoba len prišla, vyhodila servítok bez toho aby sa dotkla koša a odišla.

Posledným pokusom bolo Hádaj, kto som? Pri tejto úlohe mali rozpoznať hlasy ľudí, ktorých poznali. Vidiaca osoba rozpoznala štyroch z piatich a nevidiaca osoba spoznala všetkých.

Literatúra:

[1] Kolektív autorov : Sme medzi vami, stretnutie so zrakovo postihnutým človekom; Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska; Bratislava; 26 s.

[2] Doničová A. a kol. : Nie tak, ale tak, poradca pre styk so zrakovo postihnutým; Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska v spolupráci s Ústavom zdravotnej výchovy; Bratislava 1994; 29 s.

[3] <http://unss.sk/sk/o-nas/poslanie.php>

Obsah

Ži a nechaj žiť (Adamcová Sandra)	3
Bratříci vo Veľkých Kostoľanoch (Beluská Martina)	5
Mládež vo voľnom čase (Mesto vs. Dedina) (Blahová Darina, Blašková Jarmila)	6
Problematika interrupcie z hľadiska etickej a morálnej dilemy 21. storočia (Blažeková Hana – 2. miesto krajského kola SOČ)	8
Šikanovanie (Cesneková Dominika)	10
Stres (Černeková Barbora)	12
Pôsobenie partizánov na Prašníku a v jeho okolí (Fajnor Milan)	14
Postavenie židovského obyvateľstva vo Vrbovom počas II. svetovej vojny (Filanová Petra)	15
Orchidey v rukách človeka (Fuksiová Nina)	17
Závislosť na internete a počítačových hrách (Grék Jaroslav – 1. miesto krajského kola SOČ)	18
Výskyt obezity na Gymnázium J.B. Magina vo Vrbovom (Klátiková Denisa)	20
Dizajn brankárskej hokejovej masky (Kopál Juraj – 2. miesto krajského kola SOČ)	21
Fajčenie (Kovárová Nataša)	23
Mytológia (Kovár Juraj)	24
Celiakia (Lesayová Lucia)	26
Ja som niečo viac ako ty (Lipková Patrícia)	27
Ilúzie na predaj (Lukáčiková Kristína)	29
Vzťahy medzi súrodencami a rodičmi (Mikudíková Miriam)	30
Praktické využitie snov v bežnej realite (Ondrejková Marta)	32
Závislosť na nakupovaní (Orviská Alexandra)	33
Paličkovanie v okolí Vrbového (Peterková Lenka)	35
Citrónová alebo svetložltá (Piscová Deana)	36
Očkovanie (Remišová Veronika)	37
Liečivé účinky Aloe Vera (Šteruská Monika)	38
U.S.Steel Košice – železiarne alebo pohroma východného Slovenska (Šusterová Dominika)	39
Elektronický zborník (Tomčík Filip)	40
Svet nevidiacich (Valová Katarína)	41